

דו"ח תקופתי לשנת 2009

תוכן עניינים

פרק א' -	תיאור עסקי המאגר
פרק ב' -	דו"ח הדירקטוריון
	הצהרות המנהלים (SOX)
פרק ג' -	דוחות כספיים המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי – הפול
פרק ד' -	הצהרת האקטואר
פרק ה' -	פרטים נוספים
פרק ו' -	דוחות כספיים התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

פרק א'

תיאור עסקי המאגר

תוכן עניינים:

מס' עמוד

	<u>חלק א' פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה</u>	.1
1	1.1 פעילות החברה כללי	
3	1.2 תחומי פעילות	
3	1.3 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה	
3	1.4 חלוקת דיבדנדים	
	<u>חלק ב' מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה</u>	.2
4	2.1 ריכוז תוצאות הפעילות	
5	2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות	
	<u>חלק ג' – תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה</u>	.3
8	3.1 מידע כללי על תחום הפעילות	
11	3.2 מוצרים ושירותים	
11	3.3 פילוח נתונים עבור מוצרים ושירותים	
12	3.4 לקוחות	
12	3.5 שיווק והפצה	
13	3.6 התפתחות התביעות התלויות	
13	3.7 ביטוח משנה	
13	3.8 ספקים ונותני שירותים	
14	3.9 תחרות	
14	3.10 מוצרים חדשים	
	<u>חלק ד' – מידע נוסף</u>	.4
15	4.1 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות	
16	4.2 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה	
23	4.3 השקעות	
23	4.4 ביטוח משנה	
23	4.5 ספקים ונותני שירותים	
23	4.6 הון אנושי	
24	4.7 שיווק והפצה	

תוכן עניינים:

מס' עמוד

24	4.8 רכוש קבוע
25	4.9 עונתיות
25	4.10 נכסים לא מוחשיים
25	4.11 הליכים משפטיים
26	4.12 מימון
26	4.13 מיסוי
26	4.14 גורמי סיכון
28	4.15 הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה
28	4.16 מידע בדבר שינוי חריג בעסקי החברה
28	4.17 אירוע או ענין החורגים מעסקי החברה הרגילים.
28	4.18 יעדים ואסטרטגיה עסקית
28	4.19 צפי להתפתחות בשנה הקרובה
28	4.20 מגזרים גיאוגרפיים
28	4.21 תחזיות אחרות לגבי עסקי החברה.
29	4.22 משטר תאגידי

1.1. פעילות – כללי

כל המשתמש והנוהג ברכב מנועי חייב להחזיק פוליסה לפי הוראותיה של פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל – 1970 ("פקודת הביטוח"). הביטוח האמור הוא ביטוח המכסה כל משתמש או נוהג ברכב מפני אחריותו לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונת דרכים, התשל"ה – 1975 ("חוק הפלת"ד"), לרבות ביטוח בגין נזקי גוף הנובעים מ"תאונה עצמית" ("ביטוח רכב חובה").

המבטחים בישראל אינם חייבים לבטח בביטוח רכב חובה את רכבו של כל פונה אליהם, לפיכך, כדי שנוהגים ברכב לא יפרו את החוק וינהגו ללא ביטוח רכב חובה, התעורר הצורך למצוא פיתרון לכל פונה שביטוחו בביטוח רכב חובה אינו מבטח ע"י מבטח לפי תעריפים רגילים שנקבעו לכלי רכב מסוגם. בעבר בוטחו מבטחים אלה על ידי המאגר הישראלי לביטוח רכב חובה ליד איגוד חברות הביטוח בישראל ("הפול"), אשר היווה ביטוח משותף וולונטרי של כל המבטחים בביטוח רכב חובה בישראל, תוך השתתפות של אבנר לפי השיעור המוסכם עמה או כפי שנקבע בדין ("מאגר האיגוד").

במסגרת הרפורמה בביטוח רכב חובה תוקנה פקודת הביטוח באופן שהוסף ס"ק (ג) לסעיף 7 המסמיך את שר האוצר לקבוע הסדר לביטוח כל משתמש בביטוח רכב מנועי שלא הצליח לרכוש פוליסה באופן ישיר אצל מבטח. ואכן שר האוצר התקין תקנות המסדירות ענין זה והמכונות: תקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א – 2001 ("התקנות" או תקנות הביטוח השיורי). התקנות הללו נועדו להסדיר את הביטוח השיורי, אשר מוגדר בהן בזו הלשון: "ביטוח משתמש ברכב מנועי שלא השיג כיסוי ביטוחי באופן ישיר אצל מבטח".

לפי התקנות הכיסוי בביטוח השיורי ניתן בדומה לכיסוי שניתן על ידי מאגר האגוד, היינו באמצעות ביטוח משותף של כל חברות הביטוח העוסקות בביטוח רכב חובה בישראל ("הביטוח המשותף" או "המאגר"), וזאת על פי הוראותיו של הסכם הביטוח החל עליהן והמוגדר בתקנות ("התקנון"). מכאן, שאין מבטח אחד מסוים בביטוח השיורי, אלא הוא ביטוח משותף כאמור. קיומו של ביטוח משותף כזה בו משתתפים מבטחים רבים מחייב את ניהולו, דבר שהניע את התקנתה של תקנה 2 לתקנות, המאפשרת למבטחים לייסד באישור המפקח על הביטוח תאגיד שינהל את הסדר הביטוח השיורי, לרבות החשבונות וההתחשבנויות של הביטוח המשותף, בהתאם לתקנון.

המבטחים אכן ייסדו באישור המפקח על הביטוח ("המפקח") תאגיד כזה, אשר שמו "התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ" ("מנהל ההסדר" או "התאגיד"). החל מיום 1.1.2002 מנוהל המאגר המעניק כיסוי בביטוח השיורי על ידי מנהל ההסדר. להשלמת התמונה יצוין, שעל פי תקנת משנה 3(ה) לתקנות, ינהל מנהל ההסדר גם את הביטוח המשותף, שנוהל במסגרת מאגר האגוד לפני תחילת התקנות.

לפי תקנת משנה 4(ב) לתקנות, על מנהל ההסדר להכין ולהעביר למפקח דו"חות כספיים, שישקפו את הפעילות הכספית של הסדר הביטוח השיורי, בהתאם לכללי החשבונאות הדיווח ובמועדים החלים על מבטח, אך זאת בשינויים המחויבים¹.

בעלי המניות של מנהל ההסדר הינם, כל חברות הביטוח הפועלות בענף ביטוח רכב חובה. כל בעל מניה מחזיק במניה אחת. זכויות ההצבעה משתנות בכל שנה קלנדרית, לפי הממוצע החשבונאי השנתי של שיעור החזקת כל חברה בביטוח השיורי בשלוש השנים האחרונות שקדמו לשנה לגביה מחושבות הזכויות.

חלקה של כל חברת ביטוח במאגר בכל שנת חיתום, הינו על פי חלקה בסה"כ פרמיות רכב חובה בשנה הקודמת לשנה השוטפת (בפועל השנה שבין 1 באוקטובר בשנה שקדמה לשנה החולפת עד 30 בספטמבר לשנה החולפת).

הביטוח הינו ביטוח משותף של המבטחות ששמותיהן מצוינים בתעודת הביטוח בצד אחוז השתתפותן, כל מבטחת אחראית לחלקה היחסי בלבד, ואין מבטחת אחת אחראית בגין חלקה של מבטחת אחרת.

חלקן של חברות הביטוח במאגר בשנות החיתום 2008-2010 הינו כדלקמן:

	2008	2009	2010	
כלל (כולל אריה)	16.2%	15.0%	14.3%	
הראל	12.8%	13.6%	13.2%	
מנורה	9.1%	8.5%	9.0%	
איילון	8.5%	8.3%	8.0%	
הפניקס (כולל הדר)	6.4%	7.8%	7.9%	
מגדל (כולל המגן)	7.2%	7.5%	7.5%	
אליהו	9.2%	8.0%	7.4%	
הכשרת הישוב	8.3%	7.5%	7.1%	
ביטוח ישיר	5.6%	5.9%	6.4%	
שומרה	3.7%	4.4%	4.9%	
שירביט	5.2%	5.0%	4.7%	
שלמה חברה לביטוח	0.5%	2.2%	3.8%	
בטוח חקלאי	4.7%	3.7%	3.1%	
אי.אי.ג'י	2.6%	2.6%	2.7%	
	100.0%	100.0%	100.0%	

¹ השינויים המחייבים משמעים, בין היתר, כתוצאה מכך שהביטוח השיורי איננו מבטח מסוים וכן כתוצאה מכך, שהדו"חות הכספיים של הביטוח השיורי נערכים על ידי גוף מנהל ולא על ידי הגוף שהוא ההתחייבויות והנכסים.

1.2. תחומי פעילות

בביטוח השיורי מבוטחים :

א. אופנועים – שמבוטחים בביטוח השיורי באמצעות חברות הביטוח בשם המאגר עקב הסיכון הגדול הטמון בהם .

ב. בעלי רכב ונהגים מסוכנים- שחברות ביטוח אינן מבטחות לפי התעריפים הרגילים מפאת תאונות שהיו מעורבים בהן, עבירות על חוקי התעבורה שהורשעו בהן, או מסיבות אחרות הקשורות למדיניות החיתום של כל אחת מהן. (ראה גם חלק ג' סעיף 3.5 להלן).

ג. כלי רכב מסוכנים מטבעם או בשימוש מסוכן.

3.1. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

עקב היות המאגר ביטוח משותף אין לו הון מניות.

בסעיף 1.1 מוצגים : פרטים על החברה המנהלת את המאגר, הון מניותיה, בעלי מניותיה, פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה של החברה.

4.1. חלוקת דיבדנד

המאגר לא חילק ולא מחלק דיבדנד.

ראה סעיף 1.3 לעיל

חלק ב' – מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה

2.

2.1 ריכוז תוצאות פעילות

שנת 2008			שנת 2009			
סה"כ	כלי רכב אחרים	אופנועים	סה"כ	כלי רכב אחרים	אופנועים	
291,079	36,707	254,372	317,870	31,791	286,079	פרמיות שהורווחו
551	65	486	166	15	151	הכנסות מימון
291,630	36,772	254,858	318,036	31,806	286,230	סך הכל הכנסות
497,956	33,319	464,637	556,216	40,693	515,523	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
-2,716	-1,555	-1,161	3,194	-1,037	4,231	בניכוי- חלקה של אבנר
500,672	34,874	465,798	553,022	41,730	511,292	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו
3,599	2,013	1,586	3,611	1,833	1,778	עמלות והוצאות רכישה אחרות
4,964	583	4,381	4,879	450	4,429	הוצאות הנהלה וכלליות
509,235	37,470	471,765	561,512	44,013	517,499	סך הכל הוצאות
-217,605	-698	-216,907	-243,476	-12,207	-231,269	הפסד

מידע כספי – המשך

כ- 85% מאוכלוסיית מבוטחי המאגר הינם בעלי אופנועים. שכיחות התביעות באופנועים היא של כ- 17%, שהינו שיעור הגבוה מזה החל בסוגי רכבים אחרים. עפ"י נתוני האוצר, והרשות הלאומית לבטיחות בדרכים שיעור המעורבות של אופנועים בתאונות דרכים גבוה בהרבה מאשר שיעורם במצבת כלי הרכב בישראל. מנתוני השנים האחרונות עולה כי שיעור האופנועים המעורבים בתאונות דרכים חמורות גבוה פי 5.6 מאשר בכלי הרכב אחרים, שיעור הפצועים קשים וההרוגים כתוצאה מרכיבה על אופנועים גבוה פי 3 ביחס לשאר כלי הרכב והסיכוי להזדקק לשיקום רפואי גבוה פי 27.5 מאשר בנסיעה בכלי רכב סגור. והסיכוי להרג גבוה פי 14 מאשר בנסיעה ברכב אחר. ממצאים אלו משתקפים משמעותית בתשלומי התביעות במאגר ובשיעור הפסדיו בשנים האחרונות.

העלות בגין תביעות נזקי הגוף של בעלי האופנועים גבוהה מסך הפרמיות הנגבות, וכפועל יוצא הפרמיה המשולמת ע"י יתר המבוטחים צריכה לסבסד גם את מבוטחי האופנועים, כך שכל בעל רכב משלם תוספת של כ- 5% על פרמיית הסיכון שלו. בשנים 2006-2009 עמד סבסוד בעלי האופנועים על סכום של כ- 200 מליון ₪ בכל שנה.

החל מ- 15 בנובמבר 2009, על פי הוראות חוזר שפרסם המפקח עודכנו תעריפי הביטוח במאגר. בקביעת גובה התעריף נלקחו בחשבון גם מאפייני הנהג, וותק נהיגה, מספר תאונות ומספר הרשעות חמורות. בנוסף הגביל המפקח את המאגר בשיעור דמים מקסימאלי של 8% בלבד במקום 9% בעבר.

מידע כספי

2.2

הערות כלליות:

1. היות ותעריפי המאגר הינן תעריפים חסרים², כל שנות החיתום הינן שנים מפסידות ופתוחות ולכן אין משמעות להבחנה בין שנים פתוחות לשנים סגורות.
2. במאגר אין כל ביטוחי משנה³.
3. למאגר אין השקעות ורווחי השקעות.
4. מאחר והמאגר הינו ביטוח משותף הוא איננו נישום החב במס הכנסה. הפסדי הביטוח המשותף מיוחסים לחברות הביטוח המשתתפות כל אחת בהתאם לנשיאתה בהפסד.

² תעריף חסר הוא תעריף של דמי ביטוח הנמוכים מעלות הסיכון הטהור.
³ הטעם לכך הוא שהסיכון מתפזר בין כל המבוטחים בשוק.

פעילות החברה בשנת 2009 (באלפי ₪)

2008	2009	
301,965	323,799	דמי ביטוח ברוטו
217,605	243,476	הפסד לתקופה
98,744	104,686	עתודה לסיכונים שטרם חלפו בניכוי הוצאות רכישה נדחות
1,369,958	1,534,349	תביעות תלויות
1,406,620	1,596,306	החלק המוערך ע"י האקטואר
62,082	42,729	תוספת הערכות החברה
1,468,702	1,639,035	סה"כ תביעות תלויות ועתודה

נתונים בדבר שנות החיתום 2003-2009 – באלפי ₪

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	שנת חיתום
129,246	169,102	199,189	204,942	222,122	261,179	301,912	328,953	דמי ביטוח ברוטו
-131,350	-206,754	-220,172	208,830-	202,651-	174,335-	127,144-	62,349-	הפסד בשייר בגין שנת החיתום מצטבר עד לתאריך הדוח

לא דווחו נתונים בגין שנות חיתום עד סוף 2001 היות והמאגר לא דיווח כמבטח ולא היו לו נתונים כאמור.

צו הסדרי חציה

ביולי 2001 הוצא צו ("צו חציה") החל על תאונות מיום 1.4.01 ואילך, שקבע שאם אירעה תאונת דרכים שבה היו מעורבים אופנוע ורכב אחר, ישלמו המבטחים של הרכב האחר למבטחים של האופנוע 50 אחוזים מן הפיצויים בגין נזקי גוף כמשמעותם בחוק והחל מתאונות שהתרחשו מיום 1.6.08, ישלמו המבטחים של הרכב האחר 75% מן הפיצויים האמורים.

בעקבות הצו האמור תוקן תקנון המאגר שפיטט משמעותית את נוהלי השיבוב בין המאגר ובין כלל חברות הביטוח בנושא צו חציה, דבר שאפשר שיפור משמעותי בטיפול המאגר בנושא זה.

נבדקו כ- 66 אלף תיקי נזקים כאמור ובכ- 30-33% מתיקים אלו נמצאו ממצאי מעורבות המצדיקים שיבוב של 50% או 75% מהפיצויים ששולמו ע"י המאגר. התיקים שנבדקו התייחסו לכ- 100% מהנזקים שארעו בשנים 2001-2005, לכ- 88% מנזקי שנת 2006 לכ- 54% מנזקי שנת 2007 לכ- 42% מנזקי שנת 2008 ולכ- 24% מנזקי שנת 2009.

להלן 13 מקרי מעורבות עם אופנועים שאינם נכללים בהגדרה של מעורבות המצדיקה שיבוב של 50% או 75% מהפיצויים ששולמו על ידי המאגר:

פגיעת אופנוע באופנוע, פגיעת אופנוע בהולך רגל, פגיעת אופנוע בבעלי חיים, פגיעת אופנוע באופניים ובכל רכב לא מוטורי, פגיעת אופנוע ברכב לא מזוהה, פגיעת אופנוע ברכב לא מבוטח⁴, פגיעת אופנוע ברכב שזהות מבטחו אינה ידועה, פגיעת אופנוע ברכב שנהגו נושא רשיון נהיגה לא מתאים עם רכב אחר⁵, פגיעת אופנוע ברכב הרשות הפלשתינאית, פגיעת אופנוע ברכב חונה כדין, פגיעת אופנוע ברכב המבוטח במאגר, פגיעת אופנוע ברכב של מבטח זר, פגיעת אופנוע ברכב נהוג ללא רשות הבעלים (גנוב בד"כ).

לצו הסדרי החציה ישנה השפעה מהותית על הפסדי המאגר. בחישוב העתודות האקטואריות של המאגר נלקח מראש אומדן הגביה של המעורבות ללא קשר לעצם גבייתם בפועל, וזאת במלא סכום הגביה העתידי, כך שהפסדי החברה מוקטנים מראש בראשית כל שנה. הגביה מחברות הביטוח בגין צו הסדרי חציה בחמש השנים האחרונות הינה כדלקמן (במליוני ₪ - מתואם):

סה"כ	תקבולים בשנת 2005	תקבולים בשנת 2006	תקבולים בשנת 2007	תקבולים בשנת 2008	תקבולים בשנת 2009	
98.01	26.59	30.99	18.30	13.02	9.11	בגין ש.ש. עד 2002
64.26	14.16	14.78	15.53	9.50	10.29	בגין ש.ש. 2003
72.50	5.84	16.52	15.71	14.69	19.74	בגין ש.ש. 2004
51.86	0.44	5.74	14.02	14.69	16.97	בגין ש.ש. 2005
35.93		0.17	5.68	11.36	18.72	בגין ש.ש. 2006
18.79			0.19	3.89	14.71	בגין ש.ש. 2007
5.19				0.12	5.07	בגין ש.ש. 2008
0.29					0.29	בגין ש.ש. 2009
346.83	47.03	68.20	69.43	67.27	94.90	

⁴ במקרה כזה הנ"ל לא רק שהמאגר אינו זכאי להשתתפות, הוא חייב בפיצוי נהג הרכב הלא מבוטח על בסיס דיני נזיקין

⁵ במקרה כזה לא רק שהמאגר אינו זכאי להשתתפות, הוא חייב בפיצוי נהג הרכב הלא מבוטח על בסיס דיני נזיקין

3.1

מידע כללי על תחום הפעילות

בענף הביטוח רכב חובה, פועלות כיום ארבע עשרה חברות ביטוח. כאמור, המאגר אינו מהווה חברה אחת, אלא מהווה ביטוח משותף של כל החברות הפעילות בביטוח רכב חובה. תוצאות העסקיות של המאגר באות לידי ביטוי בכל אחת מחברות הביטוח, לפי חלקה בביטוח המשותף, וזאת במרכיבים וסעיפים שונים בדוחותיהן הכספיים, כגון: פרמיה, דמים, עמלות, הוצאות עד לסילוק התביעות ועתודות ביטוח.

לפי נתוני שוק הביטוח מהווה היקף הפרמיות והדמים של המאגר 7.7% מסה"כ פרמיות שוק רכב חובה בשנת 2008 ו- 14.1% מהיקף התביעות ששולמו, כולל גידול תביעות תלויות באותה תקופה, לעומת 7.0% ו- 14.4% בהתאמה בכל שנת 2007.

אבנר

בסדרה של חיקוקים שונים ("חקיקת תנאי תחרות"), החל משנת 1997, נקבעו הסדרים לפיהם מבטחים העוסקים בביטוח רכב חובה יפעלו, בתום תקופת מעבר שהסתיימה ביום 1.1.03, בתנאי תחרות מבוקרת ("הרפורמה"). במסגרת רפורמה זו, חלקו של תאגיד אבנר בפוליסות הביטוח הופחת בצורה הדרגתית מ- 70% בשנת 1997 ועד ל- 0% בשנת 2003. החל מיום 1.1.03, חדל אבנר מלהשתתף בהנפקת פוליסות חדשות כמבטח משותף עם המאגר. כתוצאה מכך, החל מיום 1.1.03, נושא המאגר במלוא הסיכון הביטוחי בביטוח רכב חובה הנובע מפוליסות שנקשרו מיום 1.1.03 ואילך (ללא השתתפות אבנר). הואיל ותעריפי המאגר הינם תעריפים חסרים, הפסקת השתתפות אבנר בפוליסות המאגר הינו משמעותי ביותר, משום שאבנר איננו נוטל חלק בהפסד שנוצר.

קרנית

הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים – קרנית, הינה תאגיד שהוקם על פי חוק הפלת"ד ושתפקידו לפצות נפגע הזכאי לפיצויים מכוח חוק זה ואין בידו לתבוע פיצויים מאת חברת הביטוח בשל קרות אחד ממקרים הבאים: הנהג האחראי אינו ידוע, אין לנהג ביטוח רכב חובה או שהביטוח איננו מכסה את החבות, מבטח כלי הרכב נמצא בפירוק או שמונה לו מורשה. על פי הוראות צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן) (תיקון), התשס"ג – 2003, החל מיום 1.11.03 על חברות הביטוח, כולל המאגר, להעביר לקרנית 1% מדמי הביטוח נטו בגין פוליסות ביטוח רכב חובה שנכנסו לתוקף ממועד זה.

ISO - מנגנון לקביעת פרמיית הסיכון הטהור

בתחום ביטוח רכב חובה פועל החל מחודש אפריל 2001, מאגר מידע, ISO Insurance Service Office, גוף המוסמך ע"פ דין לאסוף מידע בענף הביטוח, ולקבוע על בסיסו בשיטה אקטוארית את פרמיית הסיכון הטהור הממוצעת המותאמת לפי פרמטרים שונים שנקבעו ע"י הפיקוח ("תעריף הסיכון" או "תעריף הסיכון הטהור"). חברות הביטוח בארץ מחויבות על פי דין להעביר ל-ISO מידע על פרמיות, תשלומים, ותביעות תלויות. על פי הוראות המפקח, תעריף הסיכון של כל חברה מוגבל, לכל היותר, לממוצע שקבע ISO, בתוספת מירבית של 5%, תוך התאמה מסוימת לפי תמהיל התיק הקיים בחברה (כגון: מס' הנהגים הצעירים, וותק בנהיגה וכו') חברות הביטוח רשאיות לקבוע את דמי הביטוח תוך שימוש בקריטריונים לסיווג סיכונים שנקבעו ע"י ISO. בנוסף, מוגבל שיעור הדמים המותרים לכיסוי הוצאות, עמלות, ועלויות ביטוח משנה. למרות האמור לעיל קביעת תעריפי הפרמיות של המאגר נקבע בלעדית ע"י הפיקוח על הביטוח.

ISO - כמאגר מידע לאיתור הונאות ביטוח בענף ביטוח רכב חובה

על פי הסמכה בסעיף 11א' לפקודת הביטוח, התקין שר האוצר את תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), התשס"ד – 2004. תקנות אלה מסדירות, בין היתר, את הקמתו של מאגר סטטיסטי לצורך קביעת תעריף הסיכון הטהור מאגר מידע לאיתור הונאות ביטוח. המפקח מינה את ISO Claim Search Israel, Ltd ("ISO"), כמפעיל המאגר לאיתור הונאות בביטוח ("מאגר ההונאות").

אגוד חברות הביטוח בישראל התקשר עם ISO לשם הקמת מאגר ההונאות ותפעולו, אליו הצטרפו כל חברות הביטוח העוסקות בביטוח רכב חובה, ובכלל זה קרנית והמאגר. ההסכם בין חברות הביטוח לבין ISO הוגש לאישור הממונה על ההגבלים העסקיים, אשר פטר אותו לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, מקבלת אישור בית הדין להגבלים עסקיים. ההסכם עם ISO אף אושר ע"י המפקח. לפי ההסכם, על ISO, בין היתר, לפתח מערכת שתתפעל את מאגר ההונאות על בסיס תוכנת ISO Claim Search. פיתוח המערכת נעשה לצורך התאמתה לישראל וכן לצורך מניעת הונאות ביטוח בתחום החיתום.

השימוש במאגר ISO לצרכי חיתום החל לפעול ביום 1.12.09 לאחר שנעשו החיבורים המתאימים למאגרי משרד התחבורה ולאחר היערכות מקדימה עם חברות הביטוח אשר סוכניהן או הן עצמן מנפיקות ביטוחים לאופנועים בשם המאגר.

הקמת המערכת נדרשת משום שאבנר הפסיקה כאמור להשתתף בפוליסות הביטוח, דבר שאף

גם להפסקת פעילותה ביחס לאיתור הונאות ביטוח⁶. המערכת התקבלה והיא נכנסה לתפעול (ללא קשר למאגרי המשטרה ומשרד התחבורה) ביום 10.1.06.

בפטור התיר הממונה את מינויו של מנהל הפרויקט וכן התנה את המגעים המשותפים בין ISO לבין חברות הביטוח, בכך שייעשו באמצעות קציני ההונאות⁷ שימונו ע"י חברות הביטוח ("פורום הקצינים")⁸. מנהל הפרויקט ופורום הקצינים מצויים במגעים עם ISO, כדי לפתח את המערכת בהתאם להסכם. פורום הקצינים הוסמך לחייב את כל חברות הביטוח, כולל המאגר, בנושאים הקשורים לביצוע ההסכם ולהקמת מאגר ההונאות. הפטור האמור ניתן למשך 6 שנים מיום 31.5.04.

השימוש במערכת זו מחייב התאמות תוכנה וממשקים בינה לבין מערכות המידע של המאגר. עלות הקמת מאגר ההונאות מחולקת בין חברות הביטוח בהתאם לכללים שנקבעו בחוזר המפקח, וחלקו של המאגר בעלויות אלו הינו קבוע בשיעור של 2.5%⁹.

על פי תקנות מאגר המידע חובה על חברות הביטוח להעביר למפעיל מאגר המידע הסטטיסטי, אחת לרבעון, נתונים הנוגעים לפרטי הרכב והנהג בכל פוליסות רכב חובה שהונפקו על ידן, וכן פרטים אודות התביעות שהוגשו במהלך הרבעון, וזאת לצורך קביעת תעריף הסיכון הטהור. בחודש אוגוסט 2005 פירסם המפקח על הביטוח טיוטת חוזר הכוללת הוראות לעניין חיתום באמצעות מאגר המידע האמור. מטרת הטיוטה לפרט את אמות המידה לקביעת כשירות המורשים לקבל הרשאות חיתום בענף רכב חובה, להעביר פרטי מידע למאגר המידע ולעניין במידע שבמאגר וכן להסדיר את השימוש במאגר המידע. לאחר דיונים הוצא חוזר ביום 27.10.2008 שתחילתו מיום 1.11.2008, למעט החובה לעשות שימוש במאגר ISO לצרכי חיתום, אשר תחילתו נקבעה ל- 1.11.2009 ונדחתה לביצוע חלקי ליום- 1.12.09 ולביצוע מלא עד ליום 1.2.2010.

במסגרת ענף התנועה של משטרת ישראל פעלה עד חודש יוני 2007 יחידת הונאות ביטוח ("יה"ב") ויעודה לחשוף הונאות בביטוחי רכב חובה. היחידה פעלה מול חברות הביטוח ומול ISO בכל הקשור להעברה וקבלה של נתונים, איגוד חברות הביטוח סייע ליחידה האמורה. בחודש יוני 2007 הופסקה פעילות היחידה.

השתתפות עצמית

במהלך שנת 2009 הורחבה האפשרות לקניית ביטוח לאופנוע בבעלות פרטית המשמש נהג נקוב בשם עם השתתפות עצמית למקרה תאונה, וזאת בהתאם לחוזר המפקח. סכום ההשתתפות העצמית נקבע בתחילה (בשנת 2008) ע"ס 10,000 ₪ ושכר 7 ימי עבודה, וזאת תמורת הנחה של 10% בפרמיה, והחל ביום 15.11.09 הועלה הסכום ל- 25,000 ₪ ו- 7 ימי עבודה, תמורת הנחה בפרמיה בשיעור 20%.

⁶ אבנר הפסיקה לטפל בהונאות בנוגע לתביעות הנובעות מפוליסות חדשות, שהונפקו מיום 1.1.03 ואילך. הממונה על הגבלים עסקיים אף קבע את הכישורים והתנאים הנדרשים מעובד כדי שיכהן כקצין הונאות, וזאת במטרה להרחיק מהדיונים המשותפים נציגי חברות ביטוח שהמגעים ביניהם עלולים לפתוח פתח להחלפת מידע אסור. גם נציג של המאגר משתתף בפורום.

⁷ סה"כ התמורה ל- ISO בגין הקמת המאגר ותפעולו למשך 5 שנים היא כ- \$ 13,750,000 + מע"מ (מבלי לקחת בחשבון עלויות התאמה של תוכנות המאגר והממשקים וכן הוצאות אחרות, כגון אגרות בגין קבלת מידע ממאגרים ציבוריים).

3.2.1 פירוט פעילות המאגר ומהות הכיסוי מוצגים בסעיף 3.1 תחומי פעילות.

3.2.2 מאפיינים יחודים

- ביטוח רכב חובה מכסה, מפני כל חבות שעשוי המבוטח לחוב לפי חוק הפלת"ד, בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב.
- אחריות מוחלטת והעדר צורך בהוכחת אשם – זכאות הנפגע בתאונת דרכים לפיצוי היא מוחלטת וללא צורך בהוכחת אשם.
- תקרת פיצוי – הכיסוי לפי פוליסת ביטוח רכב חובה איננו מוגבל בסכום ביטוח, אלא קיימות מגבלות לכיסוי הקבועות בחוק הפלת"ד.
- מועד כניסת הביטוח לתוקפו – הכיסוי הביטוחי ברכב חובה נכנס לתוקפו רק לאחר שדמי הביטוח שולמו במלואם והוטבעה חותמת בנק או מבטח על תעודת הביטוח, אשר מעידה כי דמי הביטוח שולמו.
- משך זמן ארוך לגיבוש האחריות הכוללת והסופית ואומדן הנזק של הנפגע ביחס לשנת החיתום חלק ניכר מבחינת הסכום של תביעות הביטוח בתחום זה מאופיינות בזמן בירור ארוך יחסית (מספר שנים) בין מועד קרות האירוע הביטוחי לבין מועד ההתגבשות הסופית של הנזק וסילוק התביעה ("Long Tail").
- היעדרה של זכות התחלוף וקיום עיקרון של ייחוד העילה – למרות שמדובר בביטוח אחריות, הדין איננו מזכה את המבטח בביטוח רכב חובה בזכות תחלוף כלפי המזיק. כמו כן קיומה של עילת תביעה בידי הנפגע לפי חוק הפלת"ד, שוללת את קיומה של עילת תביעה אחרת. היעדר זכות השיבוב וייחוד העילה חלים גם כלפי מזיקים חיצוניים לכלי הרכב המעורבים בתאונה, כגון: מתכנני הכביש, בוני הכביש, מתחזקי הכביש, יצרני הרכב ומתקניהם (מוסכים) נותני שירותים רפואיים לנפגעי התאונות, בוני גשרים וכיו"ב.
- פעילות המאגר הינה בביטוח רכב חובה בלבד, במסגרת הביטוח השיורי, ולכן הן הדו"ח התקופתי על מכלול סעיפיו ופירוטיו, הן דו"ח הדירקטוריון והן דוחותיו הכספיים מתייחסים לענף ביטוח רכב החובה בלבד.

3.3 **פילוח נתונים עבור מוצרים ושירותים**

פילוח פרמיות המאגר לפי סוגי כלי הרכב מוצג בסעיף 2.1.

3.4 לקוחות

פרטים על לקוחות המאגר ראה פרק 1.2 "תחומי פעילות" המפרטים את המבוטחים, הלקוחות, בביטוח השיורי - וכן פרק 2.1 המפרט את הרכב ההכנסות וההוצאות תוך הבחנה בין אופנועים ובין רכבים אחרים.

3.5 שיווק והפצה

המאגר אינו עוסק בשיווק והפצה יזומים, אלא כאמור מוכר פוליסות למי שפונה אליו מתוך הנחה שהפונה למאגר לצורכי ביטוח לא בוטח ע"י חברת ביטוח¹⁰. מכירת פוליסות המאגר מבוצעת בשני אופנים:

האחד, כמעט כל האופנועים בארץ, באמצעות חברות הביטוח, (למעט חברת ביטוח חקלאי). החל מיום 1 באפריל 2001 בוטל המנגנון אשר איפשר לחברות הביטוח המשתתפות להפיק מטעמן פוליסות ביטוח לאופנועים וטרקטורונים בשם "פול האופנועים"¹¹. החל מיום זה רשאיות חברות הביטוח המשתתפות במאגר להפיק תעודות ביטוח לאופנועים בלבד בשם המאגר. ניהול התביעות מבוצע מתאריך חיתום זה בלעדית על ידי המאגר. תמורת טיפולן בהנפקת תעודות הביטוח, כאמור לעיל, קבלו החברות עמלת הפצה בשיעור של 6.6% מהפרמיה נטו ותקבולי הפרמיות מופקדים בחשבונות המאגר בלבד. בהתאם להחלטת האסיפה הכללית של המאגר מיום 21.6.06 לא משלם המאגר לחברות הביטוח עמלות הפצה בשיעור 6.6% מפרמיות ביטוחי אופנועים בגין ביטוחים שהופקו מיום 1.7.06 ואילך.

השני, מכירות ביטוח בשם המאגר הנעשות ב- 8 סניפים (ירושלים מערבית ומזרחית, ת"א, חיפה, נתניה, ב"ש, נצרת ואום אל פחם). תקבולי הפרמיות במסגרת ביטוחים אלה, מופקדים בחשבונות המאגר בלבד וניהול התביעות מבוצע במחלקת התביעות של המאגר בדומה לביטוחי אופנועים באמצעות חברות הביטוח. 8 סניפי מנהל ההסדר מופעלים ע"י חמש סוכנויות ביטוח שנקבעו באמצעות מכרז חיצוני. העמלות המשולמות למפעילי הסניפים הנ"ל, הינן בשיעור 3.09% + מע"מ מפרמיה נטו.

¹⁰ ההנחה מבוססת על כך שתעריפי הפול גבוהים לפחות ב- 25-35% מהתעריפים הרגילים.
¹¹ פול האופנועים פעל באמצעות התקשרות מקבילה למאגר האגוד, אשר היה מרוכז ע"י אבנר.

3.6 **התפתחות התביעות התלויות לגבי שנות חיתום שהחלו לפני שנת הדו"ח בשייר - (באלפי ₪)**

2008	2009	
1,325,232	1,468,702	הפרשות לתחילת השנה
(5,015)	(5,154)	הכנסות מפרמיות
283	(10)	עמלות והוצאות
355,656	376,932	תשלומי תביעות
1,104,852	1,267,753	הפרשות לסוף התקופה
(140,574)	(181,127)	גרעון בהפרשות

3.7 **ביטוח משנה**

נושא עריכת ביטוח משנה מסוג "עודף הפסדים" (EXCESS OF LOSS) נבחן בדירקטוריון התאגיד והוחלט שלא לערוך ביטוח משנה מהטעמים הבאים:

(א) עלויות ביטוח המשנה גבוהות יחסית.

(ב) פיזור הסיכונים של המאגר בין כל חברות הביטוח בישראל, אשר נושאות בהפסדי הפול (כאשר כל מבטח לפי שיקול דעתו יכול לרכוש ביטוח משנה גם ביחס לאחריותו במסגרת המאגר).

3.8 **ספקים ונותני שירותים**

הספקים המרכזיים של המאגר הינם רוב המוסדות הרפואיים בישראל. במהלך שנת 2009 התקבל בחוק ההסדרים תיקון המעביר אחריות למתן שירותים כאלה לקופ"ח והוא מופעל החל מ-1.1.10. השירותים בגינם הועברה האחריות לקופות החולים הם לפי התוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, כולל ההשתתפויות העצמיות של החבר.

העברת השירותים לא חלה ביחס לריפוי נפגעים שאינם זכאים לשירותים לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי ובכלל זה נפגעי תאונות עבודה, נפגעים תושבים זרים, חיילים וכיוצא בזה.

הספקים האחרים הינם עורכי דין וחוקרים חיצוניים וכן מעתיקי תיעוד במוסדות הנותנים שירותים למחלקת התביעות של המאגר. אין למאגר כל תלות בספקים אלו.

3.9 תחרות

- מושג התחרות איננו רלבנטי למאגר מהטעמים הבאים :
- א. קיימת חובה בדין לבטח בביטוח רכב חובה כל בעל רכב המבקש להיות מבוטח בביטוח חובה במסגרת המאגר.
  - ב. הפרמיה נקבעת לפי הוראות המפקח ולפי הדין אין לסטות ממנה. פרמיה זו גבוהה מהפרמיה שגובות חברות הביטוח במידה ניכרת, כך שאין המאגר נוגס או יכול לנגוס נתח מהשוק של חברות הביטוח.
  - ג. העובדה שרוב כלי הרכב המבוטחים ע"י המאגר מבוטחים בפרמיה חסרה, גורמת לכך שאין לחברות הביטוח עניין להתחרות במבוטחי המאגר.

3.10 מוצרים חדשים

אין למאגר מוצרים חדשים - ראה גם סעיף 3.4.

4.1

סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות

- להלן גורמים חיצוניים המשפיעים על אחריותו של המאגר, כשחלקם אינו ניתן לכימות.
- חברות הביטוח כפופות לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ולתקנות ולצווים שהוצאו על פיו וכן להנחיות הפיקוח. שינוי בכל אחד מהנ"ל עלול להשפיע על הדיווח הכספי של המאגר, חובותיו ופעילות.
- מדיניות קביעת תעריף הביטוח השיווי ע"י המפקח על הביטוח.
- תקדימים משפטיים המשפיעים על היקף החבות של המאגר, לרבות בהתייחס לתביעות השיבוב של המל"ל ותביעות ייצוגיות.
- תעריפי המאגר הינם תעריפים חסרים ומוכתבים על ידי משרד האוצר.
- גידול במצבת כלי הרכב המבוטחים במאגר הן בעליית מספר האופנועים הנמכרים בארץ והן בעליית מספר כלי הרכב שחברות הביטוח לא יבטחו, יגרום לעלייה חדה בהפסדי המאגר.
- היות ותעריפי המאגר הינם תעריפים חסרים, הפסקת השתתפות אבנר בפוליסות המאגר החל מ-1.1.03, הינה משמעותית ביותר ביחס להפסדים לגבי שנות הדיווח הבאות (אם כי ההשפעה תלך ותרד באופן הדרגתי).
- שינויים במספר תאונות הדרכים בישראל ובעיקר במספר תאונות הדרכים בהן מעורבים אופנועים, לרבות מידת חומרת הפגיעה עקב תאונת הדרכים, ישפיעו מהותית על התוצאות העסקיות של המאגר.
- שינוי מחירי השירות הרפואי לנפגעי תאונות דרכים, לרבות בתעריפי מיון, אשפוז, בדיקות בבתי חולים וקופות החולים ישפיעו על התוצאות העסקיות של המאגר.
- ביום 1.1.10 נכנס לתוקף פרק ט' בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), (תשס"ט-2009), שהעביר את הביטוח בגין השירותים הרפואיים המפורטים בסעיף 3.8 לעיל לקופות החולים וזאת בתמורה לתשלום שוטף של המבטחים כולל המאגר בשיעור של 9.4% מהפרמיה ברוטו (ללא הפרשה בת אחוז אחד לקרנית). התשלומים של המאגר ויתר חברות ביטוח בגין העברת השירותים הרפואיים כאמור אינם מתבצעים ישירות לקופות החולים, אלא ל"קרנית" אשר אמורה להעבירם למוסד לביטוח הלאומי והוא זה שמחלקם בין קופות החולים. מיום 1.1.2010 ימשיך הפול להיות אחראי להוצאות רפואות מעבר לתוספת השנייה ולהשתתפות העצמית של החבר.
- שינויים ברמת החיים יגרמו לשינויים בחישובי הנזק בגין הפסד בהשתכרות עתידית.
- שינויים במדד המחירים לצרכן ושינויים בשכר הממוצע במשק עלולים להשפיע על חישוב הפסדי הנפגע ולשנות את חשיפת הפול לגודל הסיכונים.
- המוסד לביטוח לאומי במכתביו מיום 25.11.2008 ומיום 6.1.2009 הודיע, כי הסכם השיבוב עמו יתבטל ביום 20.2.2010.

קיימת מחלוקת עם המל"ל לגבי משמעות הודעתו; המאגר סובר כי ההסכם ממשיך לחול על תביעות שיבוב של המל"ל, אשר נובעות מתאונות דרכים שארעו עד מועד הפסקתו של ההסכם (20.2.2011) וכי הודעת המל"ל אפקטיבית רק לגבי תביעות שיבוב הנשענות על תאונות שאירעו לאחר המועד האמור – ואילו המל"ל סובר שההסכם חל רק על תביעות שיוגשו על ידו עד ליום 20.2.2010 ללא קשר למועד התאונה וכי ההסכם לא יחול על תביעות שיוגשו לאחר ה- 20.2.2010. בשלב זה לא ניתן להעריך את השפעת ביטול ההסכם על עלות התביעות, עם זאת קרוב לוודאי שביטול ההסכם יגדיל את סכומי החזר למל"ל.

4.2 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981 (שם קודם: חוק הפיקוח על עסקי ביטוח התשמ"א 1981)

העיסוק בביטוח מוסדר בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א – 1981 (להלן - "חוק הפיקוח") כולל התקנות, הצווים והחוזרים שהוצאו על פיו.

על המבטח חלה חובה לדווח למפקח על כל שינוי של הדירקטורים או מנהלי העסקים שלו תוך זמן קצוב מיום השינוי.

המפקח או מי שהוא הסמיך לכך, רשאי לדרוש מהמבטח ומכל דירקטור או מנהל עסקים שלו, למסור כל ידיעה ומסמך הנוגעים לעסקי הביטוח של המבטח.

חוק הפיקוח מסמיך את המפקח לברר תלונות מהציבור בדבר פעולה של מבטח או של סוכן ביטוח בענייני ביטוח.

הפרק המיוחד בחוק הפיקוח המאפשר הגשת תובענה ייצוגית בעילות ובתנאים כמפורט בחוק, חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו – 2006 שחוקק ביום 12.3.06 ביטל את הפרק המיוחד בחוק הפיקוח אודות תובענות ייצוגיות, והרחיב במידה ניכרת את עילות התביעה, שניתן להגישן כתובענה ייצוגית.

המפקח רשאי להורות למבטחים, לרבות כלל המבטחים לתקן ליקוי שגילה בין ביחס למקרה מסוים ובין בדרך כלל.

המפקח מוסמך לדרוש מהמבטח תיקון של פגמים שמצא בהתנהלות המבטח, תוך תקופה שפירש בהודעתו. אם המפקח סבור לאחר תום תקופה שקבע, כי הפגמים לא תוקנו כנדרש, הוא רשאי, בתנאים הקבועים בחוק הפיקוח, להורות למבטח שיימנע מסוגי פעולות, לאסור על חלוקת דיבידנד או על מתן הטבות לדירקטורים, למנהלי עסקים, לעובדים או לסוכני ביטוח.

למען שמירה על יציבות המבטח מוקנית למפקח סמכות, בתנאים הקבועים בחוק להתלות או להגביל סמכותו של דירקטור, להשעות דירקטור של המבטח או מנהל עסקים שלו לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים, למנות מנהל מורשה לעסקי המבטח ולמנות מפקח מיוחד להנהלת המבטח.

בתיקון חוק הפיקוח במסגרת חקיקת ועדת בכר, עוגנה במפורש סמכותו של המפקח להוציא חוזרים, אשר בהם רשאי המפקח ליתן הוראות בנוגע לדרכי פעולתם וניהולם של מבטחים וסוכני ביטוח, של נושאי משרה בהם ושל כל מי שמועסק על ידם - הכל כדי להבטיח את ניהולם התקין ואת השמירה על עניינם של המבוטחים או הלקוחות, בכדי למנוע פגיעה ביכולתו של מבטח לקיים את התחייבויותיו.

תיקונים שהוכנסו לחוק הפיקוח בעקבות חקיקת בכר והסדרים נוספים, הנוגעים להסדרת המשטר התאגידי של גופים מוסדיים, כולם או חלקם:

עיקרי התיקונים שהוכנסו לחוק הפיקוח הנוגעים להסדרת המשטר התאגידי של מבטחים כוללים, בין היתר, את הוראות הבאות:

- א. הורחבו והוחלו גם על מבטחים שאינם חברות ציבוריות וחברות מנהלות חלק מהכללים החלים לגבי אורגנים, נושאי משרה ומנגנוני בקרה בחברות ציבוריות.
  - ב. נקבעו כללים וחובות מינוי של אקטואר ומנהל סיכונים בחברות אלו. מינוי חלק ממלאי התפקידים בחברות אלו כגון מנכ"ל, דירקטור, מבקר פנים ונושאי משרה אחרים שנמנו בהוראות המפקח, טעון אישור מראש של המפקח קודם למינוי ולמפקח הוענקה הסמכות לקבוע כללים לעניין הרכב הדירקטוריון, ועדות השקעה, כשירות חבריו, דרכי עבודתו ונושאים שיידונו בו ובוועדותיו.
  - ג. הורחבו סמכויות הפיקוח של המפקח בכל הקשור לניהול תקין של חברות הביטוח וחברות מנהלות וסמכויות או הוראות שקודם לכן ניתנו מכוח חקיקת משנה הועלו לדרגה של חקיקה.
  - ד. הורחבה הסמכות להטיל עיצומים כספיים וקנסות אזרחיים מבלי להיזקק להגשת כתב אישום וכן הוגדלו במידה ניכרת סכומי הקנסות.
  - ה. נקבעו שורה של הוראות שעבירה עליהם מהווה עבירה פלילית והורחבה אחריות נושאי משרה למניעת עבירות.
- בעקבות התיקונים שהוכנסו לחוק הפיקוח כאמור לעיל, פרסם המפקח מספר חוזרים שמטרתם חיזוק מנגנוני הבקרה הפנימית בגופים המוסדיים המנהלים כספי ציבור שעיקרם הם:

תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב – הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי) התשמ"א – 2001.

תקנות אלה כוללות, בין היתר, הוראות לעניין השיטה שבה על המבטח לחשב את עתודות הביטוח לגבי כל ענף או סוג ביטוח כמפורט בתקנות.

תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (פרטי דין וחשבון) התשנ"ח 1988

תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח – 1988 קובעות את ההוראות החלות על המבטח בדבר תוכנם ופריטיהם של הדוחות הכספיים השנתיים והביניים, ואת העקרונות החשבונאיים לעריכתם.

פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל – 1970

פקודת הביטוח מסדירה את ההרשאה לעסוק בביטוח רכב חובה, את תנאיה של הפוליסה וכן הוראות שונות ביחס לפוליסה. מכוח פקודה זו התקין שר האוצר תקנות הקובעות את פעולתו של הביטוח השירי, מנהל ההסדר והמאגר וכן את ההקמה והניהול של מאגרי מידע לאיתור הונאות ביטוח. תעריפי הביטוח החלים על המאגר נקבעו מכוח תקנות שהותקנו לפי פקודת הביטוח.

חוק חוזה הביטוח התשמ"א – 1981

חוק חוזה הביטוח, התשמ"א – 1981 מסדיר עניינים שונים ביחסים החוזיים שבין מבטח למבוטח. חוזה ביטוח הוא חוזה בין מבטח למבוטח המחייב את המבטח, תמורת דמי ביטוח, לשלם בקרות מקרה הביטוח, תגמולי ביטוח למוטב. נכרת חוזה ביטוח, על המבטח למסור למבוטח מסמך חתום המפרט את זכויות הצדדים וחויביהם (להלן – "פוליסה") אלא אם נהוג באותו סוג ביטוח שלא להוציא פוליסה. חוק חוזה הביטוח קובע הוראות, בין היתר, לעניין חובת הגילוי החלה על המבוטח ותוצאות הפרתה, תקופת הביטוח, הדרכים והמועדים לביטול חוזה ביטוח, תוצאות של שינויים בסיכוני הביטוח, המועדים לתשלום דמי הביטוח ולתשלום תגמולי הביטוח, תקופת ההתיישנות של התביעה לתגמולי ביטוח. הוראות רבות בחוק חוזה הביטוח, אינן ניתנות להתנאה. תחולת חוק חוזה הביטוח על פוליסת ביטוח רכב חובה, היא בכפוף להוראותיה של פקודת הביטוח – מכאן שהוראותיו הצרכניות של חוק חוזה הביטוח מוקהות במידה מסוימת לגבי ביטוח רכב חובה.

חוק הפלת"ד

במהלך שנת 2006 החלה עבודתה של ועדת מעקב לחוק הפלת"ד שהוקמה ע"י משרד המשפטים שמטרתה, בין היתר, להציע תיקוני חקיקה לחוק זה. הועדה דנה, בין היתר, בנושאים הבאים: הגדלת סכום הפיצויים בגין נזק לא ממוני (כאב וסבל), הגבלת הפיצוי המגיע לנפגעי תאונות דרכים בגין "השנים האבודות" קביעת השתתפות עצמית במקרים מסוימים ועוד.

בתחילת ספטמבר 2009 הגישה הוועדה לשר המשפטים את מסקנותיה בהן היא ממליצה לצמצם את תחולת חוק הפלת"ד בנושאים הבאים:

1. מבטח של רכב חונה לא ישא בכל חובת פיצוי בין אם הרכב חנה במקום אסור או מותר לחניה.
2. תאונה במתכוון לא תזכה אף נפגע בפיצויים - גם את זה שלא התכוונו לפגוע בו.
3. הגבלת הלכת "השנים האבודות" לפיצוי בתיקרה של 290,000 ₪.
4. אפשרות למינוי יועץ רפואי פרט למומחים המתמנים כיום.
5. צמצום הגדרת "רכב מנועי" ע"י החרגת כלים שונים ממנה.

פוליסה תיקנית ותקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי תש"ע - 2010

לאחר דיונים רבים שהתקיימו באיגוד חברות הביטוח וכן עם נציגי אגף הפיקוח והתנגדויות לא מעט, הפיץ ביום 21.1.10 מ"מ המפקח על הביטוח את הנוסח המחייב של הפוליסה התיקנית ואת תיקון התקנות הנ"ל הנוגעות לתעודת הביטוח. "המאגר" נערך לקראת כניסתן לתוקף ביום 1.7.10.

צו פיקוח על מוצרים ושירותי אשפוז בבתי חולים

בחודש ספטמבר 2006 פורסם צו פיקוח על מצרכים ושירותים (שירותי אשפוז ושירותים אמבולטוריים בבתי חולים לנפגעי תאונות דרכים), התשס"ו-2006. הצו קובע את המחיר המירבי לשירות לנפגע שיהיה "המחיר המרבי הקובע לאותו שירות, כשהוא נמכר לקופות חולים, שלא עבור תאונת דרכים" וכן את מחיר הטיפול במחלקה לרפואה דחופה (מיון). תחולת הצו מיום 1 בספטמבר 2006. חברות הביטוח, באמצעות איגוד חברות הביטוח בישראל, הגישו עתירה לבג"ץ כנגד החלת הצו. העתירה הינה כנגד החלת הפיקוח על מחירי שירותים רפואיים לנפגעי תאונות דרכים. על קביעת המחיר המירבי וכן בדבר משמעות הצו, היינו, שאיננו גורע מסעיף 22 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד - 1994. הדיון בעתירה טרם הסתיים. בית המשפט העליון הפנה את הצדדים למו"מ שהתעכב עד אשר התקבל אישור לעריכת מו"מ מאת הממונה על הגבלים עסקיים. ואולם המו"מ לא צלח ולפיכך חזרו לבג"צ, אשר קבע מועד לדיון. לאור פרק ט' לחוק ההתייעלות דלעיל חלק ניכר מהעתירה התייתר.

חוזרים וטיטות חוזרים של המפקח שפורסמו בשנת הדו"ח:

להלן שינויים מהותיים בחוזרי הפיקוח הרלבנטיים לתחומי הפעילות של המאגר, מאז הדוח התקופתי האחרון:

- בחודש בפברואר 2009 פורסם חוזר לגופים מוסדיים בנושא פרסום דוחות כספיים של חברות הביטוח וקרנות הפנסיה. ענינו של החוזר להסביר את מתכונת פרסום הדוחות הכספים בעיתונות והפנייתן לאתר האינטרנט של החברות.

- בחודש מרס 2009 פורסם חוזר לגופיים מוסדיים בנושא גמול לדירקטורים חיצוניים בגופיים מוסדיים המנחה להחיל את הוראות תקנות החברה (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התשי"ס 2000 - ("תקנות הגמול"), הקובעות, בין היתר, את שכרו של דירקטור חיצוני בגוף מוסדי שהוא חברה ציבורית וגם על גוף מוסדי שאינו חברה ציבורית. עוד קובע החוזר, כי על אף האמור בתקנות הגמול, גוף מוסדי יוכל לשלם לדירקטור חיצוני בעל מומחיות מובהקת בתחום הביטוח והפנסיה סכום גבוה יותר מהסכום המשתלם לדירקטור חיצוני שאינו בעל מומחיות כאמור. כן קובע החוזר הוראות מקלות לגוף מוסדי בעל היקף פעילות נמוך וחברה מנהלת של קופת גמל ענפית.
- בחודש מרס 2009 פורסם חוזר לגופיים מוסדיים בנושא הוראות לעניין רואה חשבון מבקר של גוף מוסדי. ענינו של החוזר לקבוע כללים להבטחת פעילותו התקינה של רואה החשבון המבקר של גוף מוסדי ובכלל זה, חובותיו ודרכי עבודתו וכן חובותיו של הגוף המוסדי בקשר עם הביקורת החיצונית.
- בחודש מאי 2009 פרסם המפקח חוזר בעניין מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים (ביניים) של החברות ביטוח (כולל החברה) בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS) ("התקינה"). החוזר הינו בהמשך לחוזרים קודמים שפרסם המפקח לעניין אימוץ תקני ה- IFRS ומבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות ביטוח והוא קובע הוראות הנוגעות למבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים לתקופת הביניים של חברות ביטוח לרבות בדוח הדירקטוריון.
- בחודש מאי 2009 ובחודש יוני 2009 פרסם המפקח חוזר בעניין פרסום מבנה הגילוי הנדרש בדיווחים הנלווים של חברות הביטוח. מטרת החוזר הינה להתאים את מבנה הדיווחים הנלווים לשינויים בדוחות הכספיים עקב המעבר לתקני הדיווח הבינלאומיים. לכן בוצעו שינויים בחלק מטפסי הדיווח הבינלאומיים. במסגרת החוזר בוצעו שינויים בחלק מטפסי הדיווח המועברים למפקח. החוזר ייכנס לתוקף בצורה מדורגת החל מהדיווחים לרבעון הראשון לשנת 2009 ועד לדיווחים לרבעון הראשון לשנת 2010.
- בחודש יוני 2009 פורסם חוזר לגופים מוסדיים בנושא אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. ענינו של החוזר ליישם את דרישות סעיף 404 של SOX ACT לגבי אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית ועל דיווח כספי וחוות דעת רואי החשבון המבקר לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי.
- בחודש אוגוסט 2009 פרסם הממונה חוזר בעניין בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור - אשר קבע הוראות מפורטות בנוגע לבירור ויישוב תביעות, לרבות החובה לקבוע כללים לבירור וליישוב תביעות ולטיפול בפניות הציבור, שלא יסטו באופן בלתי סביר מהכללים המפורטים בחוזר. החוזר הוחל במפורש על המאגר.

הכללים ליישוב תביעות שבחוזר קובעים את ההודעות שיש למסור לתובע במהלך בירור התביעה, לרבות, בין היתר, את צורתן של הודעות התשלום, הודעת הדחייה והודעת הפשרה המגבשת את הפשרה המוסכמת. הכללים אף קובעים הוראות לעניין המומחים בהם נעזר התאגיד לצורך בירור התביעה, לרבות חוות דעת שלהם. החוזר כולל אף הוראות לשמירת מידע ומסמכים ומתן תשובות לטיפול פניות הציבור. תחילתו של החוזר לגבי המאגר היא ביום 1.7.2011 – ואולם, הנהלת התאגיד תגיש לדירקטוריון התאגיד בתום 30 יום מתום כל רבעון דו"ח על התקדמות היערכות התאגיד ליישום הוראות החוזר. דו"ח ראשון הוגש לדירקטוריון ביום 30.8.09 . בנוסף, על דירקטוריון התאגיד לקבוע את המדיניות ביחס ליישוב תביעות ולטיפול בתלונות הציבור ומערכת הכללים בתאגיד לא יאוחר מיום 30.9.2010. דירקטוריון הגוף המוסדי ידון לפחות פעם בשנה במדיניות שקבע, אם כי החל מה- 1.1.2013 הדיון יהיה אחת לשנתיים.

- בחודש ספטמבר 2009 פרסם חוזר לגופים המפוקחים (כולל החברה) בנושא הסדר אופן התנהלותם של הגופים המפוקחים במסגרת בירור תלונות ציבור. עניינו של החוזר הינו בהסדרת דרך הטיפול של הגופים המפוקחים על ידי המפקח בתלונות המוגשות למפקח על ידי הציבור, ובכלל זה: המידע שיועבר למפקח במסגרת התשובה, לוחות הזמנים להמצאת המידע והמסמכים התומכים, אופן המצאתם לידי המפקח ודרך הטיפול במקרה שחלק מהמסמכים אינם מצויים בידי הגוף המפוקח. תחולתו של החוזר ביולי 2011.

- בחודש ספטמבר 2009 פרסם המפקח חוזר המעדכן את תעריפי הביטוח השירוי החל מיום 1 בנובמבר על פי חוזר זה הועלו תעריפי האופנועים המבוטחים בביטוח שירוי ב- 12% ובשאר כלי הרכב המבוטחים בביטוח שירוי ב 8% בנוסף הדמים הנגבים מדמי ביטוח נטו הופחתו לשיעור של 8% לעומת 9% עד לפרסום החוזר. כמו כן שונו חלק מהמשתנים והמקדמים שבהם נעשה שימוש בקביעת דמי ביטוח נטו לאופנועים לנהג נקוב בבעלות פרטית ולנהג נקוב בבעלות אחרת. בהוראה שהוציא המפקח בחודש אוקטובר 2009 נקבע שתחולת התעריפים המעודכנים בחוזר זה לענין אופנועים בלבד הינם החל מ- 15 לנובמבר 2009.

- בחודש ספטמבר 2009 פרסם המפקח חוזר בעניין איסוף מידע סטטיסטי אגב יישוב תביעות. על פיו יחויבו הגופים המוסדיים לרכז מידע סטטיסטי אודות התביעות המוגשות נגדם, כמפורט בחוזר. את המידע ביחס לדרך השלמת הטיפול בתביעות בחלוקה לקטגוריות המפורטות בחוזר ומשך זמן לטיפול בתביעות לפי ענפים שונים יש לרכז הן בחישוב כמותי והן בחישוב אחוזי. את המידע שייאסף יש להעביר לעיון המפקח בהתאם לפורמט שנקבע בחוזר. בנוסף, תוצג לציבור באתר האינטרנט של הגוף המוסדי אחת לשנה התפלגות באחוזים של אופן סיום הטיפול בתביעה, בהתאם לקטגוריות שפורטו בחוזר וכן התפלגות באחוזים של מועד סיום הטיפול בתביעה בכל קטגוריה בהתאם "לגיוול" המפורט בטבלה המצורפת לחוזר. החוזר מיועד להיכנס לתוקף בצורה מדורגת לגבי נתוני שנת 2010 ואילך.

- בחודש אוקטובר 2009 פרסם המפקח עדכון לחוזר המפקח משנת 2008 בנושא שימוש במאגר המידע לאיתור הונאות בענף ביטוח רכב חובה. על פי עדכון זה יהיה חייב המבטח באימות שאלתות מקוונות בחודש דצמבר 2009 לגבי לפחות 10% מן התעודות החייבות באימות והחל מחודש פברואר 2010 לגבי 100% מהתעודות כאמור.
- בחודש נובמבר 2009 פרסם המפקח חוזר בנושא ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים. על פי גופים מוסדיים חלה חובה לנהל את תחום טכנולוגיות המידע על פי התייחסות לשיטות לתהליכים ולבקורות הנדרשים בניהול תחום טכנולוגיות המידע. זאת במטרה להבטיח את ניהולן התקין ואת תמיכתן בפעילות העסקית והוראות הדין, תוך שמירה על זכויות העמיתים והמבוטחים.
- בחודש נובמבר 2009 פרסם המפקח עדכון בנושא השתתפות עצמית בביטוח חובה. על פי חוזר זה, עודכנו דמי ההשתתפות העצמית שמנוכים מהפיצויים שלהם זכאי הנוהג באופן, כנהג נקוב בשם, בנזק שאינו נזק ממון לסך של 25,000 ₪ לעומת סך קודם של 10,000 ₪ ושיעור ההנחה שזכאי הבוחר בפוליסה כאמור הוגדל ל- 20% בהשוואה ל- 10% הנחה בעבר.
- בחודש נובמבר 2009 פרסם המפקח חוזר בנושא מדיניות תגמול בגופים המוסדיים. מטרתו של החוזר היא לקבוע שמבנה התגמול בגופים המוסדיים יושתת על עקרונות שיאפשרו איזון ראוי בין הרצון לתגמל נושאי משרה ועובדים על הצלחותיהם לבין הצורך להבטיח שמבנה התגמול עולה בקנה אחד עם טובת החוסכים ועם האסטרטגיה הכלל ארגונית של הגוף המוסדי לאורך זמן. יודגש, כי החוזר מתווה קיום מנחים לעניין מדיניות התגמול של נושאי משרה.
- בחודש ינואר 2010 פרסם חוזר שני לגופים מוסדיים בנושא אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. ענינו של החוזר ליישם את דרישות סעיף 404 של SOX ACT לגבי אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית ועל דיווח כספי וחוות דעת רואי החשבון המבקר לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

עדכוני חקיקה :

- בחודש יולי 2009 חוקקה הכנסת תיקונים בפקודת רכב מנועי [נוסח חדש] ובחוק הפלת"ד לפיהם הפקודה לא תדרוש יותר כיסוי ביטוחי לגבי שירותים רפואיים הכלולים בתוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי והצו לפי סעיף 8(ז) לחוק, לרבות ההשתתפות העצמית בגינם ("השירותים הרפואיים") וכי האחריות לפי חוק הפלת"ד, לא תחול לגבי השירותים הרפואיים שיקבלו הנפגעים עקב תאונת דרכים - אך זאת רק ביחס לנפגעים הזכאים לקבל שירותים רפואיים מחוק ביטוח בריאות ממלכתי. התיקונים בחקיקה יחולו על שירותים רפואיים שיינתנו לנפגעים מיום 1.1.2010 ואילך.

- בחודש פברואר 2010 תוקן סעיף 28א' לחוק חוזה הביטוח באופן שבית המשפט רשאי להטיל ריבית מיוחדת בשיעור של עד פי שלושה מהריבית הקבועה בהגדרת הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית, בשל תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת בתום לב, שלא שולמו במועד ע"י המבטח. לא ניתן להעריך את השפעת התיקון האמור על תשלומי החברה.

3.4 השקעות

למאגר אין השקעות מכל סוג שהוא, למעט ריביות מכספים שוטפים המופקדים בבנקים.

4.4 ביטוח משנה

המאגר לא התקשר בביטוחי משנה ראה סעיף 3.7.

4.5 ספקים ונותני שירותים

התאגיד רוכש מעת לעת מוצרים ושירותים בתחומים שונים לצורך תפעול עסקיו. התאגיד קשור עם מספר לא רב של נותני שירותים והוא בוחר בהם בהתאם לאיכות וטיב השירות המוצע על ידם, זמינותם וכדומה.

בדרך כלל ההתקשרויות הינן לתקופה בלתי קצובה ואינה כוללת הסדר בלעדיות. למאגר ספקי שירותים נלווים לסילוק תביעות ביטוח כעורכי דין, חוקרים, מעתיקי תיעוד במשטרה, ב"ח, משהב"ט, במוסד לביטוח לאומי ועוד. מומחים רפואיים ומוסדות רפואיים. עלויות השירותים הללו נזקפות לעלות התביעה.

התאגיד קשור בנוסף גם עם מספר ספקי חומרה ותוכנה המספקים את החומרה והתוכנה. נעשו חוזים עם רוב הספקים ביניהם חוקרים, אוספי תיעוד רפואי, עו"ד חיצוניים ונותני שירותי חומרה ותוכנה, והוא קשור אתם בהסכמים שונים למתן שירותי תחזוקה לחומרה ותוכנה. בנוסף קשור התאגיד בהסכם עם חב' ליסינג לרכבי נושאי משרה בחברה (ראה גם סעיף 3.8).

4.6 הון אנושי

מבנה הארגוני של מנהלת התאגיד הינו בן 4 מחלקות בכפיפות למנכ"ל: מחלקת תביעות, מחלקת מערכות מידע, מחלקת חשבונות, ומחלקת פוליסות.

מצבת כח האדם בהתאם הינה כדלקמן :

שנת 2007	שנת 2008	2009	
31	33	34	מחלקת תביעות
3	3	3	מחלקת דואר סריקה ומפתוח
3	3	3	מחלקת מערכות מידע
4	4	4	מחלקת חשבונות
2	2	2	מחלקת פוליסות
2	2	2	מינהלה
45	47	48	סה"כ

כל העובדים בתאגיד, לרבות נושאי משרה, מועסקים על פי הסכמי עבודה אישיים, בהם נקבעו תנאי ההעסקה והתנאים הנלווים הכוללים תשלום משכורת י"ג קרן השתלמות, חופשה והבראה. התחייבויות התאגיד בגין סיום יחסי עובד מעביד מכוסות במלואן בפוליסת ביטוח ו/או מופרשות בספרי התאגיד.

מערכת השכר והתגמול לעובדי התאגיד מבוססת בעיקרה על התאמה בין רמת התגמול לתפקודו של העובד, ניסיונו ולתרומתו למערכת.

התגמול השנתי הוא אישי ומותאם למרכיבי התפקיד, לביצועים האישיים ולפוטנציאל האישי. התגמול מתקיים באמצעות כלים ניהוליים שונים כגון: העלאות שכר, בונוס במטרה לשמר ולתמרץ את העובדים. נושאי המשרה בתאגיד מונים 5 מנהלים. למנהלים כאמור צמוד רכב באמצעות חוזי ליסינג. פרטים נוספים על נושאי משרה ותשלומים בפרק 5 תקנה 26 (א).

4.7 שיווק והפצה

נושא שיווק והפצה, שיעור העמלות המשולמות, מוצגים בסעיף 3.5.

4.8 רכוש קבוע

למאגר אין רכוש וציוד. מערכות המחשב הן התוכנה והן החומרה וכן הריהוט המשרדי מתקבלות מתאגיד המנהל של המאגר.

4.9. עונתיות

אין עונתיות בשיווק פרמיות במאגר. פרמיות המאגר, למעט אופנועים, מאופיינות באחוז ניכר של פרמיות לתקופה קצרה.

דמי ביטוח ברוטו בשנים 2007-2009 (באלפי ₪)

שנה	2009	2008	2007
רבעון ראשון	68,301	63,275	58,710
רבעון שני	92,605	84,880	70,460
רבעון שלישי	86,926	81,040	69,126
רבעון רביעי	75,967	72,770	67,187
סה"כ	323,799	301,965	265,483

4.10. נכסים לא מוחשיים

מאגרי מידע

התאגיד מחזיק במאגרי מידע רשומים שונים, אשר במסגרתם אף מוחזקים הנתונים הנמסרים על ידי לקוחות המאגר. מידע האגור במאגרים אודות לקוחות, כולל מידע שנמסר על ידם בעת רכישת פוליסות המאגר, עקב טיפול בתביעות ביטוח וכיו"ב. כמו כן למנהל ההסדר מאגרים רשומים אודות ספקים, נותני שירותים, עובדי המאגר וכיוצ"ב פרטים אשר שמירתם במאגר ממוחשב מחויבת על פי הוראת דין. מאגרי המידע משמשים את המאגר בתפעול השוטף של עסקיו.

4.11. הליכים משפטיים

- ביום 28.12.06 הגיש מועדון האופנועים הישראלי (ע"ר) עתירה נ' הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, שר האוצר, שר התחבורה ו"הפול", שעניינה ביטול חוזר המפקח על הביטוח מיום 11.12.06, הקובע את העלאת תעריפי הביטוח השירי לרכב דו גלגלי, שנכנסו לתוקפם ביום 1.1.07. ביום 7.9.2009 ניתן פסק דין למחיקת העתירה, לבקשת העותרים.
- ביום 25 באוקטובר, 2006 הוגשה עתירה כנגד המאגר בה נתבקש בית המשפט להורות, כי המאגר כפוף להוראות חוק המכרזים. העתירה נדחתה על-ידי בית המשפט בפסק דין מיום 22 באוגוסט, 2007. ביום 7.10.07 הוגש ערעור מטעם המבקש לבית המשפט העליון.

הצדדים הגישו את סיכומי טענותיהם בכתב ואף נערך ביום 3.1.09 דיון לשם השלמת טיעונים בעל פה. עתה מצפים לפסק דין בערעור של בית המשפט העליון. להערכת המאגר על יסוד חוות דעת של יועציו המשפטיים הסיכויים שהערעור יתקבל קטנים, ומכל מקום קבלת הערעור לא תיצור חיוב כספי על החברה.

- ביום 11.11.2009 הוגשה עתירה על ידי גלעד בנאי כנגד המפקח על שוק ההון והפול שעניינה ביטול הוראתו של המפקח על הביטוח בדבר שינוי תעריפי הביטוח השיורי לאופנועים שניתנה במסגרת חוזר ביטוח 11-1-2009 "תעריפי הביטוח השיורי החל מיום 1 בנובמבר 2009" שנכנס לתוקף ביום 15.11.2009. ביום 7.2.10 ניתן פסק דין מאת בית המשפט העליון הדוחה על הסף את העתירה.

4.12 מימון

למאגר אין הון פעיל מושקע, אין השקעות, אין נכסים כלשהם ואין מימון זר ואין מרכיב של הכנסות מהשקעות. לשם מימון פעילותו של המאגר, נערך חודש בחודשו חשבון הכנסות בניכוי הוצאות, (כולל תשלומי התביעות). כל יתרה שלילית¹² מוזרמת מיידית על ידי המבטחים למאגר, בהתאם להוראות התקנון.

4.13 מיסוי

המאגר הינו ביטוח משותף ולפיכך איננו נישום לצורכי מס, מה עוד שפעילותו הפסדית. בכל מקרה נושא המיסוי מתבצע בתוך החברות המשתתפות במאגר.

4.14 גורמי סיכון

למצב הכלכלי במדינה תהייה (השפעה בינונית) על תוצאות המאגר. התפרצות אינפלציונית ו/או פיחות עלולים להשפיע (השפעה קטנה) על עלות התביעות המשולמות.	* *	סיכוני מאקרו
גידול בתאונות דרכים וחומרתן (השפעה גדולה). תקדימים משפטיים וחקיקה הנוגעים לתשלומי תביעות (השפעה גדולה). שינויים מהותיים בתעריפי האשפוז בארץ (השפעה בינונית). שינויים במדיניות ביטוח לאומי (השפעה בינונית) גידול בפשיעה והונאות (השפעה בינונית).	* * *	סיכוני ענפים

¹² הנובעת מכך שסכום ההוצאות גדול מסכום ההכנסות

<p>היות ותעריפי המאגר הינם תעריפים חסרים ונקבעים בלעדית ע"י הפיקוח על הביטוח, לכל שינוי בהקפאתם, להקטנתם ולאי התאמתם ישנה השפעה שלילית (השפעה גדולה) על תוצאות העסקיות של המאגר.</p>	*	<p>סיכונים ייחודיים למאגר</p>
<p>מידת ההשפעה של גורמי סיכון על פעילות החברה מהווה מידע צופה פני עתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת במאגר נכון לתאריך הדוחות וכן כוללת הערכות או כוונות של המאגר. ההשפעה של המידע האמור על המאגר עלולה להיות שונה באופן מהותי מן התוצאות המשתמעות ממידע זה.</p>	*	<p>הערה</p>

ניהול סיכונים במאגר אינו כמקובל בחברות ביטוח, וזאת מהסיבות כדלקמן:

- למאגר אין שיקול דעת בלקיחה או אי לקיחת סיכונים של מבוטחים בעייתיים היות ועצם פעילותו היא לקיחת מבוטחים מסוכנים שכלל שוק הביטוח סירב לבטחם.
- תעריפי הפול אינם כלכליים ו/או אקטואריים מלאים, אלא מוכתבים בלעדית על ידי הפיקוח, כאשר ידוע שבחלקם מכסים רק חלק מהסיכון.
- אין למאגר השקעות מכל סוג שהוא ואי לכך אינו נחשף לסיכוני השקעות.
- אין למאגר ביטוח משנה כל שהוא בעקר מהסיבה שהסיכונים במאגר, מעצם מבנהו, מתפזרים בין כל המבטחים בשוק.
- המאגר מבוסס על כיסוי על ידי חברות הביטוח של התשלומים שעליו לשלם. מכאן שסיכוני הגביה נמוכים ביותר, הן לאור פיזור הנשיאה בסיכון והן לאור האחריות החילופית של קרנית למקרה שמבטח אינו מסוגל לעמוד בהתחייבויותיו.
- ניהול הסיכונים במאגר מתמצה בעיקר בהשגת היעד של הלימות התשלומים לנפגעים המכוסים על ידו (שלא ישולמו פיצויים ביתר).

4.15 הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה

אין למאגר הסכמים מהותיים עם גופים חיצוניים ו/או עובדים. כמו כן אין למאגר הסכמי שיתוף פעולה אסטרטגים למעט מבנה פעילותו והתנהלותו עם חברות הביטוח כפי שמתואר בסעיפים 1.1.

- 4.16 **מידע בדבר שינוי חריג בעסקי החברה**
- בשנת 2009 לא היו אירועים או עניינים החורגים מעסקי החברה הרגילים.
- 4.17 **אירוע או עניין החורגים מעסקי החברה הרגילים**
- בשנת 2009 לא היו אירועים או עניינים החורגים מעסקי החברה הרגילים.
- 4.18 **יעדים ואסטרטגיה עסקית**
- היות ותעריפי המאגר הינם תעריפים חסרים ולא אקטואריים מלאים ונקבעים בלעדית על ידי הפיקוח על הביטוח, אין לחברה אפשרות לתכנן אסטרטגיה עסקית לגבי הכנסותיה. יעדו של המאגר הוא לאפשר לכל בעל רכב, שלא השיג ביטוח חובה מחברות הביטוח להשיג ביטוח רכב חובה מתאים מהמאגר בנוסף, מטרת המאגר בכפוף לגורמי תאונות דרכים שאין לה שליטה בהן, לשמור על רמת סילוק תביעות גוף הולמת ונכונה, כדי להקטין את הפסדיה הצפויים.
- 4.19 **צפי להתפתחות בשנה הקרובה**
- אין צפי חריג בהשוואה לשנים קודמות
- 4.20 **מגזרים גיאוגרפיים**
- אין למאגר פעילות בחוץ לארץ. המאגר פועל בפריסה ארצית באמצעות סניפים ובביטוח אופנועים באמצעות חברות הביטוח וסוכניהן שגם להם פריסה רחבה בישראל (ראה גם חלק ג' סעיף 3.5).
- 4.21 **תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה**
- תעריפי המאגר, נקבעים בלעדית ע"י הפיקוח על הביטוח כתעריף חסר. קביעה שתמשך גם בשנת 2010.
  - האוכלוסייה העיקרית של המאגר הינה רוב בעלי האופנועים, שגם בשנת 2008 רובם יהיו מבוטחים במאגר. האוכלוסייה השניה של המאגר, היא בעלי רכבים אחרים שחברות הביטוח לא ביטחו. הצפי שמספרם יעלה בשנת 2010 אך לא בשיעור משמעותי.

- הצפי הוא שתשלומי התביעות בשנת 2010 יהיו גדולים יותר מאשר בשנת 2009 - דבר שיגדיל את הפסדי המאגר בהתאם. הטעמים העיקריים לכך הם :
  - א. מסתמן המשך עליה בתאונות הדרכים אצל מבוטחי המאגר.
  - ב. המשך עליה בחומרת הפגיעות בהם מעורבים מבוטחי המאגר (אופנועים בעיקר).
- ייתכן שלתיקון מס' 20 לחוק הפלת"ד תהיה בטווח הקצר השפעה חיובית על התוצאות העסקיות (ראה סעיף 4.2 לעיל).

4.22 משטר תאגידי

דירקטוריון החברה מונה 6 דירקטורים כאשר 2 דירקטורים מתוכם הינם דירקטורים חיצוניים.

מספר ישיבות הדירקטוריון במשך השנה החולפת ומספר המשתתפים בכל ישיבה הינו כדלקמן :

1.	5.2.09 -	6 דירקטורים +	7 משתתפים נוספים.
2.	31.3.09 -	6 דירקטורים +	8 משתתפים נוספים.
3.	5.5.09 -	6 דירקטורים +	1 משתתף נוסף.
4.	23.6.09 -	5 דירקטורים +	6 משתתפים נוספים.
4.	30.8.09 -	4 דירקטורים +	7 משתתפים נוספים.
5.	24.11.09 -	5 דירקטורים +	6 משתתפים נוספים.
6.	31.12.09 -	6 דירקטורים +	6 משתתפים נוספים.

וועדת הביקורת

בהתאם להוראות הדין תפקידי וועדת הביקורת :

1. לעמוד על ליקויים בניהול העסקי של התאגיד, בין השאר תוך התייעצות עם המבקר הפנימי של החברה או עם רואה החשבון המבקר, ולהציע לדירקטוריון דרכים לתיקונם.
2. להחליט אם לאשר פעולות ועסקאות הטעונות אישור וועדת ביקורת לפי סעיפים 255 ו-268 עד 275.

- בעת סיום תקופת מינויו של רואה החשבון המבקר ולפחות אחת לשלוש שנים – מינוי רואה חשבון מבקר אחר במקומו או המשך כהונתו ומתן המלצתה לאסיפה הכללית בענין זה ;
- מתן המלצה לאסיפה הכללית או לדירקטוריון, לפי הענין, בדבר שכרו של רואה החשבון המבקר בעד פעולת הביקורת, לאחר שבחנה כי השכר הולם את היקף הביקורת הנדרש ;
- קביעת שירותים נוספים שנותן רואה החשבון המבקר למאגר ולחברה, שאינם פעולת ביקורת, אשר לא יידרשו לגביהם אישור מראש של הוועדה וקביעת שכר בעדם, אישור מראש של שירותים נוספים שלא נקבעו כאמור ואישור השכר בעדם ;
- מתן המלצה לדירקטוריון בדבר שכרם ואופן תגמולם של המבקר הפנימי.
- שמירה על אי-תלות של רואה החשבון המבקר ושל המבקר הפנימי, לרבות לענין משך כהונתם של רואה החשבון המבקר ושל מבקר פנימי שאינו עובד של החברה ומעקב שוטף אחר אי-תלותם ;
- חוות דעתו של רואה החשבון המבקר לגבי דוחות כספיים של המאגר והחברה ;
- נאותות הדוחות הכספיים של המאגר והחברה, ובכלל זה המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי וסקירת הבקורות הפנימיות של המאגר והתאגיד ;
- קיום הוראות כל דין וכללים מקצועיים ואתיים החלים על החברה, על נושאי משרה בה ועל עובדיה ;
- אישור תכנית עבודה שנתית או תקופתית למבקר הפנימי, לרבות אישור היקפה, בשים לב להבטחת רציפותה וסבירותה, ומעקב אחר יישומה ;
- הדוח שהגיש המבקר הפנימי וממצאיו וכן מעקב אחר תיקון הליקויים שנמצאו בדוח ;

- מתן המלצה לדירקטוריון באשר לפעולות המתחייבות מדוחות ביקורת מטעם המפקח ומהחלטות המפקח בתלונות שהוגשו נגד החברה או המאגר לפי סעיפים 60 עד 62 לחוק הפיקוח על הביטוח, שהעתק מהן הועבר למבקר הפנימי;
- קביעת נהלים לטיפול בתלונות עובדים הקשורות בדוחות כספיים, בבקרה הפנימית ובציות להוראות הדין, תוך הבטחת שמירה על סודיות זהות המתלונן;
- כל נושא שהמפקח דרש להעמיד על סדר היום, בין אם דרש זאת מכלל המבטחים ובין אם מהחברה בלבד.

4. פרטים על מספר הדיונים וההשתתפות:

- מספר החברים בוועדה – 3 (שני חברים מתוכם הינם שני הדירקטורים החיצוניים).
- מספר ישיבות הוועדה במשך השנה החולפת ומספר המשתתפים בכל ישיבה הינו כדלקמן:

1. 5.02.09 - 3 חברי וועדה + 4 משתתפים נוספים.
2. 18.05.09 - 3 חברי וועדה + 5 משתתפים נוספים.
3. 23.06.09 - 3 חברי וועדה + 5 משתתפים נוספים.
4. 30.08.09 - 3 חברי וועדה + 4 משתתפים נוספים.
5. 24.11.09 - 3 חברי וועדה + 3 משתתפים נוספים.
6. 31.12.09 - 2 חברי וועדה + 4 משתתפים נוספים.

קצין ציות

ההסדר התחקיתי אינו מחייב מינוי של קצין ציות. הנהלת החברה מטמיעה את הוראות הדין ומפקחת על קיומן, וזאת בין היתר, באמצעות כל אחד מחברי ההנהלה, לגבי התחום שבאחריותו, באמצעות נהלים והוראות המופצים על ידה, הרצאות לעובדי החברה, וביקורת פנימית על ידי המבקר הפנימי של החברה.

פרק ב'

דו"ח הדירקטוריון

הצהרות המנהלים (SOX)

דוח הדירקטוריון

דוח הדירקטוריון ערוך ומוצג כחלק מהדוחות הכספיים השנתיים של המאגר. הדוח סוקר את השינויים העיקריים בפעילויות השוטפות בשנת 2009. דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדו"ח התקופתי על כל חלקיו, ויש לקרוא את הדו"ח התקופתי כולו כמקשה אחת.

1. תיאור המבטח

ראה פרק 1 בתיאור עסקי המאגר - חלק א'.

2. תיאור הסביבה העסקית ומגמות בענף הביטוח

ראה פרק 1 בתיאור עסקי המאגר - חלק ג'.

3. צו הסדרי חציה

בחודש יולי 2001 הוצא צו ("צו חציה") החל על תאונות מיום 1.4.01 ואילך שקבע שאם אירעה תאונת דרכים שבה היו מעורבים אופנוע ורכב אחר, ישלמו המבטחים של הרכב האחר למבטחים של האופנוע 50 אחוזים מן הפיצויים על נזקי גוף כמשמעותם בחוק. ביום 4 בפברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים התשל"ה – 1975 הקובע כי החל מיום 1 ביוני 2008 אחוז ההשתתפות הוגדל מ- 50% ל- 75%. ראה הרחבה בתיאור עסקי המאגר – חלק ב'.

4. עתודות ביטוח

היות ותעריפי הפול הינם תעריפים חסרים, לא קיימות במאגר עתודות של עודף הכנסות על הוצאות כמקובל בענפי רכב חובה.

המאגר ממומן חודש בחודשו על ידי בעלי מניותיו ולכן אין השקעות כלשהן המניבות הכנסות מהשקעות. כתוצאה מכך תשלומי התביעות והערכות של תביעות תלויות בכל שנת חיתום נרשמות שנה בשנה כחלק שוטף מדוחות רווח והפסד של המאגר ללא צבירה לעתודות ביטוח.

עתודות הביטוח של החברה מורכבות בעיקר מתביעות תלויות המוערכות בחברה פרטנית ומשוות להערכות האקטואר. בחלק משנות החיתום ההערכות הפרטניות עולות על הערכות האקטואר. בכל שנה נבחר הסכום הגבוה מבין השניים.

הערכות האקטואר הינן סעיף משמעותי ביותר בתוצאות העסקיות ובהתחייבויות של החברה. לשם ביסוסן וחיידוד אמינותן פנתה החברה למשרד אקטוארים בלונדון Watson Towers משרד מהגדולים באנגליה ובעולם לעשות בדיקה צולבת על ההערכות ל- 30.6.09. ההתחייבויות הביטוחיות ברוטו (אולטימט – אומדן סך כל התשלומים שישולמו בגין כל שנות החיתום) היו דומות להערכת אקטואר החברה (הפרש של 4 פרומיל). בסה"כ קביעת הרזרבה של האקטוארים האנגליים בשייר, ההפרש היה לא מהותי (4.3%). הבדיקה הני"ל מצביעה ומחזקת את נאותות עתודות הביטוח של החברה.

5. מצב כספי

למאגר אין הון עצמי או דרישות להון עצמי כמוגדר בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח, היות והחברות המשתתפות במאגר, קרי חברות הביטוח, נושאות במלוא התחייבויותיו של המאגר ולמלוא תזרים המזומנים של המאגר (כאמור מדובר בביטוח משותף ודרישות ההון ממילא באות לידי ביטוי בכל חברה (חברה), לפיכך המאגר אינו צריך להחזיק בהון עצמי.

סה"כ המאזן ליום 31 בדצמבר 2009 הסתכם ב- 1.71 מיליארד ₪ בהשוואה לסך 1.52 מיליארד ₪ ב- 31 בדצמבר 2008.

סה"כ עתודות ביטוח ותביעות תלויות, הסתכמו ב- 1.64 מיליארד ₪ ב- 31 בדצמבר 2009 בהשוואה לסך 1.47 מיליארד ₪ ב- 31 בדצמבר 2008.

6. גילוי בדבר רואי חשבון המבקרים

רואי חשבון של החברה הינם משרד קוסט פורר גבאי את קסירר רואי חשבון. השותף המטפל מטעם המשרד הינו רו"ח עזרא גבאי. הוצאות שכר הטרחה לרואי החשבון בגין עריכת דוחות כספיים ודוחות לשלטונות המס הסתכם בסך 110,000 ₪ בהשוואה לסכום דומה בשנת 2008.

7. גילוי בדבר המבקר הפנימי בחברה

7.1 שם המבקר הפנימי: גלי גנה, רו"ח.

תאריך תחילת כהונתו: אפריל 2003

כישורים המכשירים אותו לביצוע התפקיד:

השכלה: בוגר המכללה למנהל בחשבונאות ומנהל עסקים, רו"ח מוסמך, בעל תואר שני בביקורת פנימית ומנהל ציבורי מאוניברסיטת בר-אילן, מבקר מערכות מידע ממוחשבות מוסמך (CISA) מבקר פנימי מוסמך (CIA).

נסיון מקצועי: רו"ח, מבקר פנימי ושותף במשרד רואי חשבון רוזנבלום-הולצמן, משמש כמבקר פנימי. בעל נסיון בביקורת פנימית, סקרי סיכונים וביקורת חקירתית, בחברות ביטוח ותאגידי פיננסיים.

* למבקר הפנימי אין אחזקות בני"ע בחברה.

* המבקר הפנימי עומד בהוראות סעיף 146 (ב) לחוק החברות וכן הוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.

7.2 דרך המינוי

מינויו של המבקר הפנימי אושר על ידי מועצת המנהלים של החברה בתאריך 26 בפברואר 2003. בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 9-14-2007, הוחלט בישיבת ועדת הביקורת מיום 30 בדצמבר 2007 על המשך העסקתו של המבקר הפנימי. בין הנימוקים להמשך העסקתו: כישוריו, נסיונו הרב של המבקר הן בביקורת הפנימית והן בביקורת בתאגידי ביטוח. המבקר הפנימי אינו עובד התאגיד. בביקורתו הוא נעזר בצוות מיומן (אנשי מחשב, שוק ההון, כלכלנים ומומחים לתחומים הנבדקים).

7.3 זהות הממונה על מבקר הפנימי

הממונה הארגוני על המבקר הפנימי הינו יו"ר מועצת המנהלים, תוך תיאום עם ועדת הביקורת.

7.4 תוכנית עבודה

תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית בחברה נתמכת בסקר סיכונים לקביעת יעדי ביקורת, על בסיסו נקבעה תוכנית עבודה רב שנתית. החל משנת 2008 תוכנית העבודה הרב שנתית נערכת לתקופה של 4 שנים. תוכנית העבודה השנתית אושרה על ידי ועדת הביקורת. תוכנית העבודה הרב שנתית מתעדכנת בהתאם למסקנות מהשנה שחלפה וזאת לאור המלצות ההנהלה והמבקר הפנימי, ולאחר התייעצות עם גורמים שונים בחברה.

השיקולים בקביעת תוכנית הביקורת כוללים בין השאר:

- ◆ מיפוי וניתוח סיכונים בהתאם לסקר הסיכונים
  - ◆ סקר סיכונים למניעת מעילות והונאות בשנת 2008
  - ◆ פוטנציאל ליעילות וחסכון.
  - ◆ סיכונים טבועים בפעילותה של החברה.
  - ◆ רגולציה ותקנות החלות על התאגיד.
  - ◆ נקודות תורפה הנראות להנהלה או לוועדת הביקורת ולמבקר - באופן שוטף.
- בידי הנהלת התאגיד קיימת אפשרות לסטות מהתוכנית שנקבעה או להרחיב את היקף התוכנית.

7.5 היקף העסקה

המבקר וצוותו הועסקו בשנת 2009 בהיקף כולל של כ-720 שעות ביקורת, לפי תוכנית עבודה כני"ל.

7.6 עריכת הביקורת

הביקורת נערכת בהתאם לתקנים מקצועיים הכלולים אף בהנחיות של לשכת (U.S.A) I.I.A וכן בהתאם להנחיות חוק הביקורת הפנימית התשנ"ב 1992 וחוק החברות תשנ"ט 1999, והנחיות המפקח על שוק ההון, ביטוח וחסכון. למבקר וצוותו ניסיון רב שנים בתחום הביקורת הפנימית וביקורת החקירתית בענפי הביטוח, הפנסיה, הגמל, שוק ההון והמחשוב וידע נרחב בחשבונאות.

7.7 גישה למידע

במהלך עבודת הביקורת, הומצאו למבקר הפנימי המסמכים ומידע כנדרש וכן ניתנה למבקר גישה מלאה, שוטפת ובלתי מוגבלת למערכות המידע ולנתונים כספיים לצורך עבודתו.

7.8 דין וחשבון המבקר הפנימי

דוחות הביקורת הפנימית מוגשים בכתב ליו"ר הדירקטוריון, ליו"ר ועדת הביקורת, לחברי ועדת הביקורת ומנכ"ל החברה. במהלך שנת 2009 הוגשו 7 דוחות ביקורת הפנימית בחודשים: ינואר 2009, מאי 2009, יוני 2009, אוגוסט 2009, נובמבר 2009, דצמבר 2009. ועדת הביקורת דנה בדוחות המבקר בישיבותיה בתאריכים: 5/2/2009, 18/5/2009, 23/6/2009, 30/8/2009, 24/11/2009, 31/12/2009.

7.9 הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי

לדעת הדירקטוריון החברה וועדת הביקורת, המבקר הפנימי וצוותו הינם בעלי השכלה מתאימה למילוי תפקידיהם ובעלי ניסיון רב בשוק הביטוח. תוכנית העבודה תואמת את דרישות הנהלת החברה ומקיפה את פעילות החברה באופן סביר.

7.10 תגמול

תגמול למערך הביקורת הפנימית הינו בשכר המשולם בהתאם לשעות העבודה. עלות שכר הביקורת הפנימית הינה העלות למערך הכולל את כל אנשי הצוות וכן הוצאות המנהלה, נסיעות, הדפסות וכיו"ב היתה בשנת 2009 כ- 166 אלפי ש"ח.

מדיניות הדירקטוריון הינה עצמאות ואי תלות הביקורת הפנימית.

לדעת הדירקטוריון, השכר המשולם משקף את היקף העבודה והרמה הנדרשת לביצועה ואת צוות העובדים המבצעים אותה. אין בו פגיעה בעקרון אי התלות של המבקר.

8. תוצאות הפעילות

- ההפסד בשנת 2009 הסתכם ב- 243.5 מיליוני ₪ בהשוואה להפסד בסך 217.6 מיליוני ₪ בשנת 2008.
- כ- 85% מאוכלוסיית מבוטחי המאגר הינם בעלי אופנועים. שכיחות התביעות באופנועים היא של כ- 17%, שהינו שיעור גבוה במיוחד מזה החל בכלי רכב אחרים.
- על פי נתוני עמותת "אור ירוק" בהסתמך על נתוני הלמ"ס נכון לשנת 2008 מונה מצבת הדו גלגלי בישראל כ- 103,400 כלי רכב, המהווים 4.3% מכלל מצבת הרכבים בארץ. למרות זאת, רוכבי הדו גלגלי מהווים כ- 10% מכלל ההרוגים והנפגעים בכלל (קל, קשה והרוגים) בתאונות דרכים (פי 2.5 מחלקם היחסי במצבת כלי הרכב).
- עמותת אור ירוק מציינת שבמחקרים מראים כי הסיכוי להיפצע ברמת חומרה כלשהי ברכב דו – גלגלי גבוה פי 9.5 ביחס לרכב סגור. כמו כן הסיכוי להתאשפז גבוה פי 25.2, הסיכוי להיפצע קשה גבוה פי 16.4 והסיכוי להזדקק לשיקום רפואי (קבוצת הפצועים הקשים ביותר) גבוה פי 27.5.
- תופעת השימוש באופנועים גדלה משמעותית בשנים האחרונות, ויכול להיות שזו הסיבה למדד הגבוה של הרוכבים הדו גלגליים שנפגעים בדרכים. ע"פ דיווחי עמותת אור ירוק מתחילת השנה ועד סוף חודש נובמבר 2009 נהרגו בכבישי ישראל 30 רוכבי דו גלגלי, המהווים כ- 10% מכלל ההרוגים, ובנוסף מצוין כי באופן עקבי מזה שנים קיים גידול בכמות רכבי הדו גלגלי בארץ. הדו גלגלי נחשב לרכב פופולארי בשל היותו זול, נוח, בעל ניידות גבוהה וידידותי לסביבה. אך לצד היתרונות, מדובר בכלי תחבורה מסוכן, בייחוד למי שאינו מיומן בנסיעה על רכב מעין זה. הדו גלגלי פחות יציב מרכב, אין לו שלדה שמגינה על הרוכב בזמן תאונה, לא מותקנים בו אביזרי בטיחות כמו ברכבים, התשתיות מותאמות בעיקר לרכבים ולא לדו גלגלי ולכן מהוות מלכודת לרוכבים ובנוסף, הנהג הישראלי אינו מיומן מספיק ביכולתו להבחין ברכב הדו גלגלי.
- בשנה זו נרשמה הגדלה משמעותית בהערכות האקטואר לסילוק עתידי של התביעות התלויות מסיבה של הגדל הסיכון כפי שצוינו לעיל ומהגדלת מספרי האופנועים המבוטחים במאגר.
- פרמיות שהורווחו בשנת 2009, הסתכמו ב- 317.9 מיליוני ₪ בהשוואה לסך 291.1 מיליוני ₪ בשנת 2008 עליה הנובעת בעיקר מעלייה במספר כלי הרכב שבוטחו בשנת 2009 וגידול ברכישת פוליסות קצרות מועד יחסית לשנה הקודמת.

- הוצאות הנהלה וכלליות בשנת 2009 לאחר זקיפת הוצאות ליישוב תביעות והוצאות רכישה הסתכמו ב- 4.9 מליון ₪, בהשוואה לסך 5.0 מליוני ₪ בשנת 2008.
- התוצאות העסקיות הינן לאחר שיבוב ועדכון של הערכות תביעות תלויות בגין צו חציה (ראה סעיף 3 לעיל ותאור עסקי המאגר חלק ב').
- בחודש ספטמבר 2009 פרסם המפקח חוזר המעדכן את תעריפי הביטוח השיורי החל מיום 1 בנובמבר על פי חוזר זה הועלו תעריפי האופנועים המבוטחים בביטוח שיורי ב- 12% ובשאר כלי הרכב המבוטחים בביטוח שיורי ב 8% בנוסף הדמים הנגבים מדמי ביטוח נטו הופחתו לשיעור של 8% לעומת 9% בעבר. כמו כן שונו חלק מהמשתנים והמקדמים שבהם נעשה שימוש בקביעת דמי ביטוח נטו לאופנועים לנהג נקוב בבעלות פרטית ולנהג נקוב בבעלות אחרת. בחוזר שהוציא המפקח בחודש אוקטובר 2009, נקבע שתחולת התעריפים המעודכנים בחוזר זה לענין אופנועים בלבד הינם החל מ- 15 לנובמבר 2009.

9. **תשלומים לנושאי משרה – באלפי ₪**

סה"כ	הפרשות לפיצויים, תגמולים והחזרי הוצאות	סה"כ משכורות ומענקים	
902	247	655	א.
484	131	353	ב.
434	104	330	ג.
394	90	304	ד.
300	83	217	ה.

10. **השפעת גורמים חיצוניים**

ראה פרק 1 תיאור עסקי המאגר - חלק ד'.

11. **תביעות משפטיות**

ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים וכן פרק 1 בתאור עסקי המאגר חלק ד' סעיף 4.11.

12. **עדכוני חקיקה**

פרק 1 תיאור עסקי המאגר חלק ד סעיף 4.2.

13. **הצהרות מנכ"ל וחשבת החברה בגין בקרות פנימיות (SOX 302)**

בעקבות הנחיות שהוציאה הרשות לניירות ערך בארה"ב, במסגרת חוק ה"סרבנס אוקסלי" (Act of 2002 Sarbanes- Oxley), פרסם המפקח חוזרים המטילים על הגופים המוסדיים לצרף לדוחות הכספיים הצהרות של המנהלים בדבר נאותות הנתונים הכספיים המוצגים בדוחות הכספיים של החברה וקיומן ויעילותן של בקרות פנימיות, שנועדו להבטיח שמידע מהותי המתייחס לגוף האמור מובא לידיעתם.

בהתאם לאמור, החברה קיימה את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק Sarbanes-Oxley, שכלל בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיות בגוף המוסדי. הנהלת החברה בשיתוף המנכ"ל וחשבת החברה העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי גילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבת הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן יעילות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו. במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2009 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי. הצהרות המנהלים בדבר נאותות הנתונים הכספיים המוצגים בדוחות הכספיים של החברה וקיומן ויעילותן של בקורות פנימיות ביחס לדוחות כספיים אלה מצורפות להלן בנספח לדוחות הכספיים.

אחריות בקרה פנימית על הדיווח הכספי (SOX 404)

.14

על פי חוזר גופים מוסדיים בנושא "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי" אשר עודכן בחודש יוני 2009, על הגופים המוסדיים להיערך לכלול בדוחותיהם השנתיים, החל מדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, הצהרת הנהלה באשר לאחריותה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי. בנוסף, תיכלל בדוחות הכספיים מאותו מועד, חוות דעת של רואי החשבון המבקרים לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. נוסח הצהרת הנהלה על הבקרה הפנימית ונוסח חוות הדעת של רואה חשבון המבקר טרם הופצו על ידי המפקח. לפרטים נוספים, ראה חלק ד' סעיף 4.2 (חוזרים וטיוטות חוזרים של המפקח) בתיאור עסקי המאגר. החברה נמצאת בעיצומו של תהליך יישום הוראות סעיף 404 לחוק ה-SOX וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזר הני"ל. בכלל זה, נקבעה וועדת מעקב והיגוי פנימית, נערכה התקשרות עם חברת יעוץ חיצונית וכן הוחלט על אימוץ מודל ה-COSO המגדיר את מבנה הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. נכון למועד פרסומו של דו"ח זה, החברה סיימה את שלב תיעוד התהליכים העסקיים, תוך זיהוי והערכת הסיכונים והבקורות הכרוכים בתהליכים אלו, עמידה על יעילות הבקורות הקיימות וניתוח פערי בקרה, ככל שקיימים. כמו כן, סיימה החברה את תהליך אימות התיעוד, לרבות אימות הבקורות שתועדו בשלב התיעוד.

במשך תקופת הדו"ח התקיימו 13 ישיבות של הדירקטוריון וועדותיו.

.15

חברי הדירקטוריון מודים להנהלת החברה ועובדיה על תרומתם לעבודה המאומצת בפעילות של המאגר.

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפוליס") בע"מ
(מנהל ההסדר לפי הדין של הביטוח השירי)

יעקב אלחדוף – מנכ"ל

אמיל וינשל – יו"ר הדירקטוריון

23 במרס 2010

הצהרה לגבי הדיווחים בדו"ח הכספי לשנת 2009

אני, יעקב אלחדיף, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיווי – הפול (להלן: המאגר) לשנת 2009 (להלן: הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות של המאגר לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של המאגר וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס למאגר, מובא לידיעתנו על ידי אחרים במאגר, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) הערכנו את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של המאגר והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ג) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי שאירע ברבעון רביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של המאגר, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של המאגר לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

הצהרה לגבי הדיווחים בדו"ח הכספי לשנת 2009

אני, רחל שריד, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי – הפול (להלן: המאגר) לשנת 2009 (להלן: הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות של המאגר לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של המאגר וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס למאגר, מובא לידיעתנו על ידי אחרים במאגר, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) הערכנו את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של המאגר והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ג) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי שאירע ברבעון רביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של המאגר, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של המאגר לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

פרק ג'

המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2009

המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי-הפול
דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2009

תוכן העניינים

דף

2	דוח רואה החשבון המבקר
3	מאזנים
4	דוחות רווח והפסד
5-16	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות
של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפולי") בע"מ

ביקרנו את המאזנים המצורפים של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיווי - הפול (להלן - המאגר) לימים 31 בדצמבר, 2009 ו-2008 ואת דוחות רווח והפסד לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2009, 2008 ו-2007. דוחות כספיים אלה הינם באחריות ההנהלה של המאגר. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי ההנהלה של המאגר וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבו הכספי של המאגר לימים 31 בדצמבר, 2009, ו-2008 ואת תוצאות פעולותיו לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2009, 2008 ו-2007, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

ליום 31 בדצמבר		באור	
2008	2009		
אלפי ש"ח			
נכסים			
1,165	1,152		הוצאות רכישה נדחות
1,468,702	1,639,035	ב'1	חלקן של חברות הביטוח בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו
32,919	58,285		חברות ביטוח המשתתפות במאגר
21	22		חייבים ויתרות חובה
15,797	7,346		מזומנים ושווי מזומנים
<u>1,518,604</u>	<u>1,705,840</u>		סך-הכל הנכסים
התחייבויות			
1,537,305	1,687,821	6	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
67,438	47,634		בניכוי- חלקה של אבנר בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ביטוח משותף)
<u>1,469,867</u>	<u>1,640,187</u>		
2,735	8,250		אבנר - איגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ
4,866	14,866	3	פקדונות של חברות הביטוח המשתתפות במאגר
1,828	1,102	4	התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ
14,105	13,904		פרמיות מראש
25,203	27,531	5	זכאים ויתרות זכות
<u>48,737</u>	<u>65,653</u>		
<u>1,518,604</u>	<u>1,705,840</u>		סך כל ההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

רחל שריר חשבת	יעקב אלחדיף מנכ"ל	אמיל וינשל יו"ר הדירקטוריון	23 במרס, 2010 תאריך אישור הדוחות הכספיים
------------------	----------------------	--------------------------------	---

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2007	2008	2009		
אלפי ש"ח				
250,538	291,079	317,870	7	פרמיות שהורווחו
658	551	166		הכנסות מימון
251,196	291,630	318,036		סך הכל הכנסות
433,850	497,956	556,216		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
4,697	(2,716)	3,194		בניכוי - חלקה של אבנר בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ביטוח משותף)
429,153	500,672	553,022		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
5,120	3,599	3,611	8	עמלות והוצאות רכישה אחרות
4,731	4,964	4,879	9	הוצאות הנהלה וכלליות
439,004	509,235	561,512		סך הכל הוצאות
(187,808)	(217,605)	(243,476)		הפסד
(70,457)	(74,135)	(73,143)		הרכב ההפסד :
(117,351)	(143,470)	(170,333)		נזקף לחובת חברות הביטוח
(187,808)	(217,605)	(243,476)		חלקן של חברות הביטוח בגידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

- א. המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול (להלן - המאגר) פועל כשותפות של חברות הביטוח בישראל בענף רכב חובה במטרה לבטח כלי רכב אשר חברות הביטוח אינן מבטחות לפי התעריפים הרגילים שנקבעו לכלי רכב מסוגם.
 המאגר מתנהל על-פי תקנון המהווה חוזה בין כל המבטחים המשתתפים בביטוח המשותף.
 בתוקף מיום 1 בינואר, 2002 הוקמה חברה חדשה מתוקף תקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוחי שיורי ומנגנון לקביעת תעריף), התשס"א - 2001, בשם התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן - התאגיד המנהל), שתפקידה לנהל את המאגר. כל הוצאות הניהול של התאגיד המנהל מחויבות למאגר.
 בעלי המניות של התאגיד המנהל הינם כל חברות הביטוח בארץ המבטחות רכב חובה ושיעור החזקת כל אחד מהם בתאגיד המנהל נקבע לפי חלקו בשוק ביטוח רכב חובה.
- ב. חלקן של חברות הביטוח בכיסוי הביטוחי נקבע לכל שנת חיתום על-פי חלקה היחסי של כל חברה בענף רכב חובה בשנה קודמת.

ג. הגדרות

בדוחות הכספיים אלה:

המאגר	- המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול.
צדדים קשורים	- כהגדרתם ב-IAS 24.
המפקח	- המפקח על הביטוח.
חוק הפיקוח	- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
תקנות פרטי דין וחשבון	- תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998.
חוזי ביטוח	- חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוח משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	- עתודות ביטוח ותביעות תלויות.
פרמיות	- פרמיות לרבות דמים.
פרמיות שהורווחו	- פרמיות המתייחסות לתקופת הדוח.
מדד	- מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות.

מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים:

דוחות כספיים אלו ערוכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - תקני IFRS). תקנים אלו כוללים:

1. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).
  2. תקני חשבונאות בינלאומיים (IAS).
  3. הבהרות לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRIC) ולתקני חשבונאות בינלאומיים (SIC).
- כמו כן, הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים (המשך)

מדיניות חשבונאית עקבית

המדיניות החשבונאית יושמה בדוחות הכספיים באופן עקבי בכל התקופות המוצגות.

ב. עיקרי האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להפעיל שיקול דעת ולהסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך המאזן ואומדנים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנת הדיווח הבאה הינם בגין התחייבויות בגין חוזי ביטוח.

התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח מבוססות על שיטות הערכה אקטוארית ועל הנחות המפורטות בבאור 6.

ההערכות האקטואריות וההנחות השונות נעשות על סמך ניסיון העבר ומבוססות, בעיקר, על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את מה שיקרה בעתיד. השתנות בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים או בחומרתם, וכן שינוי המצב המשפטי עשויים להשפיע באופן מהותי על גובה ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח. בהקשר זה ראה גם באור 10 להלן.

ג. 1. מטבע הפעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בשקלים, מטבע הפעילות של החברה.

2. פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך מאזן, בהתאם לתנאי ההסכם. הפרשי הצמדה הנובעים מההתאמה כאמור, נזקפים לדוח רווח והפסד.

ד. מבנה הדיווח הנוכחי

המאזנים הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו, המספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, תואמת את תקן חשבונאות בינלאומי מס' 1 - "הצגת דוחות כספיים".

ה. חוזי ביטוח

1. פרמיות:

דמי הביטוח בענף רכב חובה, בו פועל המאגר, נרשמים בעת פרעון הפרמיה הואיל והכיסוי הביטוחי מותנה בתשלום הפרמיה.

דמי הביטוח מתייחסים לתקופת ביטוח של עד שנה. ההכנסות מפרמיה ברוטו ושינויים בפרמיה שטרם הורווחה בגינה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורווחו.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. חוזי ביטוח (המשך)

1. פרמיות (המשך):

- דמי ביטוח מפוליסות שתחילת הביטוח שלהן לאחר תאריך המאזן נרשמים כהכנסות מראש ומוצגים בסעיף פרמיות מראש.
2. סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר כולל, בין היתר, סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו ותלויות שאירעו בשנת הדוח וכן עידכון ההפרשה לתביעות התלויות ועלויות הטיפול הישירות בגינן שנרשמה בשנים קודמות.
3. ההפרשות לתביעות תלויות כוללות הפרשות להוצאות עקיפות לשוב תביעות.
4. התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות רכישה נדחות:

העתודה לסיכונים שטרם חלפו והתביעות התלויות הכלולים בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות הרכישה הנדחות חושבו בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984 על תיקונין, הנחיות המפקח בנושא ושיטות אקטואריות מקובלות לחישוב תביעות תלויות, וזאת בהתאם לשיקול דעתו של האקטואר.

ההתחייבות בגין חוזי ביטוח חושבו על-ידי האקטואר הממונה.
5. סעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, מורכב מעתודות ביטוח ותביעות תלויות, כלהלן:
  - (1) הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, (Unexpired Risk Reserve) משקפת את דמי הביטוח המתייחסים לתקופת ביטוח שלאחר תאריך המאזן.
  - (2) תביעות תלויות המחושבות לפי השיטות כמפורט להלן:
    - (א) התביעות התלויות נכללו לפי הגבוה מבין הערכות פרטניות לבין הערכה על בסיס תחשיב אקטוארי. ההשוואה נערכת לכל שנת חיתום בנפרד.
    - (ב) התחשיב האקטוארי חושב על ידי אקטואר המאגר, פרופ' יהודה כהנא.
    - (ג) ההערכות הפרטניות כוללות הפרשה מתאימה לסילוק והוצאות הטיפול הישירות המבוססות, בעיקר, על הערכה פרטנית לכל תביעה, לרוב לפי חוות דעת שנתקבלה מעורכי דין ומומחי המאגר שמטפלים בתביעות.
    - (ד) שיבובים בגין תביעות בהן מעורב אופנוע עם רכב אחר נלקחים בחשבון בבסיס הנתונים לפיו מחושבות ההערכות האקטואריות של התביעות התלויות.
    - (ה) להערכת המאגר התביעות התלויות הינן נאותות, וזאת בהתחשב בכך שהתביעות התלויות מחושבות בין היתר על בסיס אקטוארי.
6. הוצאות רכישה נדחות כוללות עמלות לסוכנים והוצאות הנהלה וכלליות בקשר עם רכישת פוליסות, המתייחסות לפרמיות שטרם הורווחו. הוצאות הרכישה מחושבות לפי שעורי ההוצאות בפועל או לפי שיעורים תקינים, שנקבעו בתקנות הפיקוח, כאחוז מהפרמיה שטרם הורווחה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים כוללים יתרת מזומנים לשימוש מידי ופקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנים להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

2. להלן שיעורי השינוי של המדד ושער החליפין של הדולר של ארה"ב:

שער חליפין יצוג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		לשנה שהסתיימה ביום
	מדד ידוע	מדד בגין	
%	%	%	
(0.7)	3.8	3.9	31 בדצמבר, 2009
(1.1)	4.5	3.8	31 בדצמבר, 2008
(9.0)	2.8	3.4	31 בדצמבר, 2007

באור 3: - פקדונות של חברות ביטוח המשתתפות במאגר

הפקדונות נתקבלו מחברות הביטוח המשתתפות במאגר לצורך כיסוי מידי של תשלומי תביעות. הפקדונות אינם צמודים, אינם נושאים ריבית ולא נקבע להם זמן פרעון.

ביום 24 בנובמבר, 2009 הוגדל סכום הפקדון מחברות הביטוח ב-10 מיליוני ש"ח.

באור 4: - התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

חשבון שוטף בגין דמי הניהול של חודש דצמבר. היתרה נפרעה לאחר תאריך המאזן.

באור 5: - זכאים ויתרות זכות

31 בדצמבר		להלן ההרכב:
2008	2009	
אלפי ש"ח		
22,986	25,179	זכאים בגין תביעות והחזרי פרמיות
1,553	1,711	ספקים ונותני שירותים
65	73	מוסדות
177	177	עמלות לתשלום
422	391	זכאים שונים
<u>25,203</u>	<u>27,531</u>	

באור 6: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח

א. ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח לפי סוגים:

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
שייר		ביטוח משותף		ברוטו		
2008	2009	2008	2009	2008	2009	
אלפי ש"ח						
99,909	105,838	-	-	99,909	105,838	ענף רכב חובה הפרשה לפרמיה שטרם הורוחה
1,369,958	1,534,349	67,438	47,634	1,437,396	1,581,983	תביעות תלויות
1,469,867	1,640,187	67,438	47,634	1,537,305	1,687,821	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,165	1,152	-	-	1,165	1,152	בניכוי הוצאות רכישה נדחות
1,468,702	1,639,035	67,438	47,634	1,536,140	1,686,669	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה

ב. להלן הרכב התביעות התלויות לפי שיטות חישובן:

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
שייר		ביטוח משותף		ברוטו		
2008	2009	2008	2009	2008	2009	
אלפי ש"ח						
1,307,876	1,491,620	48,971	40,665	1,356,847	1,532,285	הערכות אקטואריות סה"כ הערכות אקטואריות פרופ' יהודה כהנא
62,082	42,729	18,467	6,969	80,549	49,698	תוספת בין ההערכות אקטואריות לבין הסכום שנכלל בדוחות הכספיים (*)
1,369,958	1,534,349	67,438	47,634	1,437,396	1,581,983	סה"כ תביעות תלויות

(*) התוספת מעבר להערכה האקטוארית נובעת מחישוב התביעות התלויות לפי הגבוה מבין הערכות הפרטניות לבין הערכה על בסיס תחשיב אקטוארי לכל שנת חיתום בנפרד.

באור 6: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ג. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה, בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
שייר		ביטוח משותף		ברוטו		
2008	2009	2008	2009	2008	2009	
אלפי ש"ח						
1,325,232	1,468,702	103,259	67,438	1,428,491	1,536,140	יתרה לתחילת השנה
376,301	382,981	-	-	376,301	382,981	עלות התביעות המצטברת בגין שנת החיתום השוטפת
135,276	175,983	(2,716)	3,194	132,560	179,177	שינוי באומדן עלות התביעות המצטברת בגין שנת חיתום קודמות
511,577	558,964	(2,716)	3,194	508,861	562,158	סך השינוי בעלות התביעות המצטברת
(12,451)	(11,699)	-	-	(12,451)	(11,699)	תשלומים לשוב תביעות במהלך השנה:
(355,650)	(376,932)	(33,105)	(22,998)	(388,761)	(399,930)	בגין שנת חיתום שוטפת בגין שנות חיתום קודמות
(368,107)	(388,631)	(33,105)	(22,998)	(401,212)	(411,629)	סך תשלומים לתקופה
1,468,702	1,639,035	67,438	47,634	1,536,140	1,686,669	יתרה לסוף השנה

1. יתרות הפתיחה והסגירה כוללות : תביעות תלויות , פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.
2. עלות התביעות המצטברת (Ultimate) הינה: יתרת תביעות תלויות , פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות בתוספת סך תשלומי התביעות כולל הוצאות ישירות ועקיפות לשוב תביעות.
3. התשלומים כוללים הוצאות עקיפות לשוב תביעות (הוצאות הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) בייחוס לשנות החיתום.

ד. בדיקת הערכת התביעות התלויות (לאחר ביטוח משותף) בענף רכב חובה

ליום 31 בדצמבר, 2009

סך הכל	שנת חיתום									
	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	
	אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2009 *									
	12,220	12,928	12,896	13,085	13,456	13,861	10,601	6,204	8,890	תביעות ששולמו (מצטבר)
	-	85,061	80,264	81,711	76,086	76,622	70,645	51,161	41,252	לאחר שנה ראשונה
	-	-	162,824	158,819	148,874	150,529	123,997	89,573	88,886	לאחר שנתיים
	-	-	-	220,006	214,638	215,578	179,852	126,688	114,441	לאחר שלוש שנים
	-	-	-	-	266,188	272,466	230,937	162,399	142,691	לאחר ארבע שנים
	-	-	-	-	-	318,378	272,020	190,920	168,076	לאחר חמש שנים
	-	-	-	-	-	-	300,810	216,259	180,609	לאחר שש שנים
	-	-	-	-	-	-	-	235,193	198,130	לאחר שבע שנים
	-	-	-	-	-	-	-	-	207,939	לאחר שמונה שנים
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	לאחר תשע שנים
	383,502	390,667	363,487	346,140	311,382	300,264	288,069	261,059	253,096	תשלומים והערכות (מצטבר)
	-	424,019	400,632	363,867	334,597	329,211	325,313	246,019	213,511	לאחר שנה ראשונה
	-	-	439,205	400,574	381,311	387,002	367,726	266,929	245,270	לאחר שנתיים
	-	-	-	428,911	410,232	408,752	388,059	271,442	230,448	לאחר שלוש שנים
	-	-	-	-	421,731	416,991	379,343	269,266	229,921	לאחר ארבע שנים
	-	-	-	-	-	432,068	386,166	273,677	224,320	לאחר חמש שנים
	-	-	-	-	-	-	388,969	268,771	225,469	לאחר שש שנים
	-	-	-	-	-	-	-	266,419	222,547	לאחר שבע שנים
	-	-	-	-	-	-	-	-	226,542	לאחר שמונה שנים
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	לאחר תשע שנים
(26,796)					(11,499)	(23,316)	(910)	5,023	3,906	עודף (חסור) (**)
(1.57%)					(2.80%)	(5.70%)	(0.23%)	1.85%	1.69%	שיעור סטייה
3,411,366	383,502	424,019	439,205	428,911	421,731	432,068	388,969	266,419	226,542	אומדן תביעות מצטברות ליום 31 בדצמבר, 2009
1,808,619	12,220	85,061	162,824	220,006	266,188	318,378	300,810	235,193	207,939	תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר, 2009
1,602,747	371,282	338,958	276,381	208,905	155,543	113,690	88,159	31,226	18,603	
36,288										תביעות תלויות עד שנת 2000
1,639,035										סך התחייבויות ביטוחיות
1,640,187										הרכב
1,152										התחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,639,035										הוצאות רכישה

(* הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים למדד וזאת על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(**) עודף (חסור) בין הערכת התביעות המצטברות בשנה הרביעית להערכת התביעות המצטברות נכון לתאריך הדות.

באור 6: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ה. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית

- ההערכה האקטוארית מתבססת על נתוני התשלומים הרבעוניים במונחי ברוטו. הביטוח המשותף על ידי אבנר נגזר מההערכה זו, בהתאם לשיעורי הביטוח המשותף שחלו בכל שנת חיתום.
- לא נכללו הערכות אקטואריות לשנות החיתום שלפני שנת 1995, הואיל ומדובר בתיקי תביעות שלגביהם קיים מידע מפורט וברור העולה על האומדן הסטטיסטי.

ו. ההנחות והמודלים המהותיים לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח

1. מודלים אקטואריים לתביעות תלויות:

לצורך הערכת התביעות התלויות נעשה שימוש במודלים האקטואריים המפורטים להלן, בשילוב ההנחות השונות. בחירת השיטה האקטוארית נקבעת על סמך שיקול דעת לפי מידת ההתאמה של השיטה למקרה ולעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות.

במקרים מסוימים האקטואר מעדכן את המודלים בגין מגמות, פסיקה, שינויי חקיקה או גורמים אחרים העשויים להשפיע על התביעות בעת יד באופן שונה מאשר ההתפתחות בעבר.

(א) Interactive Claims Reserving and modeling System - ICRFS:

שיטה זו מתבססת על ניתוח התשלומים בפועל לשם מציאת מודל המתאר את תבנית התשלומים לפי שנת החיתום, שנת התשלום והפיגור בין מועד התאונה לבין מועד התשלום. התאמת המודל נעשית על ידי בחינה דינמית של הסטיות הריבועיות בין התוצאות בפועל לבין התוצאה החזויה (שיטת הריבועים הפחותים).

שיטה זו מביאה באופן אוטומטי להערכת התביעות התלויות, יחד עם התביעות שטרם דווחו (I.B.N.R. ו-I.B.N.E.R.).

(ב) link ratios / chain ladder:

שיטות אלו מתבססות על התפתחות התביעות ההיסטוריות (התפתחות התשלומים ו/או התפתחות סך התביעות, התפתחות כמות התביעה ועוד), כדי להעריך את ההתפתחות הצפויה לתביעות הקיימות והעתידיות. השימוש בשיטות אלו מתאים, בעיקר, לאחר תקופה מספיקה מאירוע או חיתום הפוליסה, כאשר קיים מידע מספיק מתביעות שאירעו בעבר על מנת להעריך את סך כל התביעות הצפויות.

ההתחייבויות הביטוחיות לכל שנת חיתום חושבו לפי הגבוה מבין ההערכה האקטוארית שחושבה כאמור לעיל, לבין סכום ההערכות הפרטניות של התביעות כפי שהוערכו על ידי מחלקת תביעות של המאגר ושל חברות ביטוח בגין תביעות בטיפולן.

2. ההנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית:

- לא נערך היוון לתביעות תלויות, זאת מאחר ולמאגר אין תיק השקעות המוחזק כנגד ההתחייבויות הביטוחיות.
- נכללה הערכה לשיבובים בגין הסדר החצייה של הפיצויים בין רכב קל לכבד.
- הערכות האקטואר וואר וההערכות הפרטניות של החברה, מתחשבות בהשלכות של השינויים במדיניות המוסד לביטוח לאומי לגבי נפגעי תאונות דרכים שעשויים להיחשב גם כנפגעי תאונות עבודה, וכן בהשלכות של פסק הדין בנוגע ל"שנים האבודות" וכן בתיקונים לחוק הפלח"ד (ראה באור 12 (ד)).

באור 6: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי (המשך)

1. ההנחות והמודלים המהותיים לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

3. רגישות ההפרשות לשינויים בהנחות:

ההערכה האקטוארית מבוססת על אומדנים סטטיסטיים הכוללים מרכיב של אי וודאות. האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. ההנחות בשימוש בתחזית האקטוארית משפיעות על התוצאה הסופית של ההפרשה. לכן, עלות התביעות בפועל עשויה להיות גבוהה או נמוכה יותר מהאומדן הסטטיסטי.

הנחות שנקבעו בעבר עשויות להשתנות בהתאם למידע חדש שיתקבל בעתיד. במקרים כאלה העתוד ה תשתנה בהתאם לשינוי בהנחות ובתוצאות בפועל, וההפרשים שנוצרו בשנת הדוח יכללו בדוח רווח והפסד.

באור 7: - פרמיות שהורווחו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2007	2008	2009
אלפי ש"ח		
265,483	301,965	323,799
14,945	10,886	5,929
<u>250,538</u>	<u>291,079</u>	<u>317,870</u>

פרמיות בביטוח רכב חובה
בינכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה

סה"כ פרמיות שהורווחו

באור 8: - עמלות והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2007	2008	2009
אלפי ש"ח		
2,093	2,112	2,042
1,450	1,468	1,556
1,577	19	13
<u>5,120</u>	<u>3,599</u>	<u>3,611</u>

עמלות רכישה
הוצאות רכישה אחרות
שינוי בהוצאות רכישה נדחות

באור 9: - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2007	2008	2009	
אלפי ש"ח			
10,320	11,416	10,447	שכר עבודה ונלוות
2,294	2,557	3,073	מיכון ועיבוד נתונים (כולל פחת)
1,569	1,157	1,177	שכר דירה והחזקת משרדים
1,020	1,000	1,136	הוצאות בנק
331	388	520	הדפסות וצורכי משרד
567	648	886	ייעוץ מקצועי ומשפטי
413	384	475	תקשורת, דואר ושליחויות
189	147	145	ביטוח
429	462	470	הוצאות אי.אס.או. (I.S.O)
439	423	406	אחרות
17,571	18,582	18,735	
(11,390)	(12,150)	(12,300)	בניכוי סכומים שסווגו לסעיפים:
(1,450)	(1,468)	(1,556)	שינוי בהתחייבות ותשלומים בגין חוזי ביטוח (ראה באור 2(ה) - לעיל)
4,731	4,964	4,879	עמלות והוצאות רכישה אחרות

באור 10: - ניהול סיכונים

א. כללי

המאגר פועל בתחום ביטוח חובה בלבד כשותפות של חברות הביטוח בישראל במטרה לבטח כלי רכב אשר חברות הביטוח אינן מבטחות לפי התעריפים הרגילים שנקבעו לכלי רכב מסוגן.

בביטוח השיורי באמצעות המאגר מבוטחים:

1. אופנועים - שמבוטחים בביטוח השיורי עקב הסיכון הגדול הטמון בהם.
2. בעלי רכב ונהגים מסוכנים - שחברות ביטוח אינן מבטחות לפי התעריפים הרגילים מפאת תאונות שהיו מעורבים בהן, עבירות על חוקי התעבורה שהורשעו בהן, או מסיבות אחרות הקשורות למדיניות החיתום של כל אחת מהן.

המאגר מתנהל על-פי תקנון המהווה חוזה בין כל המבוטחים המשתתפים בביטוח המשותף.

פוליסת ביטוח רכב חובה מכסה את בעל הפוליסה והנוהג מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים ת"ש-1975 בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג ברכב, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב. תביעות ברכב חובה מתאפיינות ב"זנב ארוך" LONG TAIL דהיינו, לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה.

ב. הסיכונים

1. למאגר אין שיקול דעת בלקיחה או אי לקיחת סיכונים של מבוטחים בעייתיים היות ועצם פעילותו היא לקיחת מבוטחים מסוכנים שכלל שוק הביטוח סירב לבטחם.
2. תעריפי המאגר אינם כלכליים ו /או אקטואריים מלאים, אלא מוכתבים בלעדית על ידי המפקח, ומכסים רק חלק מהסיכון.
3. אין למאגר השקעות מכל סוג שהוא ואי לכך אינו נחשף לסיכוני השקעות.

באור 10: - ניהול סיכונים (המשך)

ב. הסיכונים (המשך)

4. אין למאגר ביטוח משנה.
5. הסיכונים הביטוחיים של המאגר מכוסים על ידי חברות הביטוח.
6. ניהול הסיכונים במאגר מתמצה בעיקר בהשגת היעד של הלימות התשלומים לנפגעים המכוסים על ידו.

ג. סיכוני שוק וסיכוני נזילות

- סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק.
- סיכון נזילות הינו הסיכון שהמאגר יידרש לממש את נכסיו במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיו.
- עם זאת, מאחר וההתחייבויות הביטוחיות של המאגר מכוסות באופן שוטף על ידי חברות הביטוח, אין למאגר חשיפה לסיכוני שוק ולסיכוני נזילות.

ד. סיכונים ביטוחיים

סיכון הביטוח כולל, בין היתר:

(1) סיכוני חיתום:

הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפער בין הסיכון בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין ההתרחשות בפועל כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות.

תעריפי המאגר אינם כלכליים ו /או אקטואריים מלאים, אלא מוכתבים בלעדית על ידי המפקח, ומכסים רק חלק מהסיכון.

(2) סיכוני רזרבה:

הסיכון להערכה לא נכונה של התחייבויות הביטוחיות אשר עלולה לגרום לכך שהרזרבות האקטואריות אינן מספיקות לכיסוי כל ההתחייבויות והתביעות המודלים האקטואריים על פיהם, בין היתר, מעריך המאגר את התחייבויות הביטוחיות, מבוססים על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את העתיד לקרות. חשיפת המאגר מורכבת מהסיכונים הבאים:

(א) סיכון מודל - הסיכון לבחירת מודל שגוי לתמחור ו /או להערכת ההתחייבויות הביטוחיות;

(ב) סיכון פרמטר - הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים וביניהם הסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות של החברה, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מזה הצפוי.

ראה באור 6 לעיל בדבר העקרונות, ההנחות והמודלים המהותיים ששימשו לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח.

עם זאת, מאחר וההתחייבויות הביטוחיות של המאגר מכוסות באופן שוטף על ידי חברות הביטוח, אין למאגר חשיפה לסיכונים ביטוחיים.

באור 11: - עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2007	2008	2009	
אלפי ש"ח			
181	135	134	ביטוח ושיפוי דירקטורים ונושאי משרה
124	139	281	שכר חברי הדירקטוריון
1,002	1,086	902	משכורת והוצאות נלוות למנכ"ל החברה

באור 12: - תביעות כנגד המאגר

- א. ביום 25 באוקטובר, 2006 הוגשה עתירה כנגד המאגר בה נתבקש בית המשפט להורות, כי המאגר כפוף להוראות חוק המכרזים.
- ביום 22 באוגוסט, 2007 ניתן פסק דין שדחה את העתירה וקבע כי המאגר אינו מהווה תאגיד שחוק חובת המכרזים חל עליו.
- ביום 7 באוקטובר, 2007 הוגש ערעור לבית המשפט העליון. ביום 3 בינואר, 2009 התקיים דיון בבית המשפט העליון וכעת מצפים לפסק הדין. להערכת המאגר, על יסוד חוות דעת של יועציו המשפטיים הסיכויים שהערעור יתקבל נמוכים, ומכל מקום קבלת הערעור לא תיצור חיוב כספי לחברה.
- ב. ביום 11 בנובמבר, 2009 הוגשה עתירה כנגד המפקח והמאגר, שעניינה ביטול הוראתו של המפקח בדבר שינוי תעריפי הביטוח השיורי לאופנועים, שנכנס לתוקף ביום 15 בנובמבר, 2009.
- העותר דרש צו ביניים האוסר על המפקח להפעיל את התעריף החדש, אך בית המשפט לא מצא הצדקה ליתן צו ביניים במעמד צד אחד. המפקח והמאגר הגישו את תגובתם המקדמית ביום 10 בינואר, 2010 וביום 7 בפברואר, 2010 ניתן פסק דין מאת בית המשפט העליון הדוחה על הסף את העתירה.

באור 13: - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

- א. בחודש ספטמבר 2009 פרסם המפקח חוזר בנושא תעריפי הביטוח השיורי החל מיום 1 בנובמבר, 2009 (להלן - החוזר). על פי החוזר יועלו תעריפי האופנועים המבוטחים בביטוח השיורי החל מיום 15 בנובמבר, 2009 ב-12% ובשאר כלי הרכב המבוטחים בביטוח השיורי ב-8%. בנוסף החוזר שהדמים הנגבים מדמי הביטוח נטו יהיו בשיעור של 8% לעומת 9% הנהוגים.
- ב. בחודש יולי 2009 חוקקה הכנסת תיקונים בפקודת רכב מנועי (נוסח חדש) ובחוק הפלת"ד לפיהם הפקודה לא תדרוש יותר כיסוי ביטוחי לגבי שירותים רפואיים הכלולים בתוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי והצו לפי סעיף 8(z) לחוק, לרבות ההשתתפות העצמית בגינם (להלן-השירותים הרפואיים) וכי האחריות לפי חוק הפלת"ד, לא תחול לגבי השירותים הרפואיים שיקבלו הנפגעים עקב תאונת דרכים - אך זאת רק ביחס לנפגעים הזכאים לקבל שירותים רפואיים מחוק ביטוח בריאות ממלכתי. התיקונים בחקיקה יחולו על שירותים רפואיים שיינתנו לנפגעים מיום 1 בינואר, 2010 ואילך.
- ג. במהלך שנת 2009 הופעלה במאגר, בהתאם לחוזר המפקח, אפשרות לקניית ביטוח לאופנוע בבעלות פרטית הכוללת תניית השתתפות עצמית בסכום של 25 אלפי ש"ח בגין נזק שאינו נזק ממון ושבעה ימים בגין אובדן השתכרות, תמורת הנחה בשיעור של 20% מדמי הביטוח.

פרק ד'

הצהרת האקטואר

פרופ' יהודה כהנא יעוץ אקטוארי ופיננסי

הצהרת האקטואר לגבי עתודות ביטוח החובה של המאגר הישראלי לביטוח רכב

שירי (הפול) לסוף 2009

(עפ"י חוזר המפקח חוזר ביטוח 4-1-2007 מיום 20-2-07 והחוזרים מיום 19.2.09 ו-4.3.09)

פרק א: זהות האקטואר:

נתבקשתי על ידי התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה (הפול) בע"מ (להלן "הפול") להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' להלן בענף ביטוח החובה. ההצהרה ניתנת עבור הדו"חות הכספיים של הפול ליום 31.12.09, כפי שמפורט להלן.

אני פועל כיועץ עצמאי של החברה, על פי מינוי שהחל ב- 1.1.02. אינני בעל עניין ואינני מחזיק באמצעי שליטה בתאגיד. אינני עובד או יועץ קבוע של חברה בת של המבטח או של חברה קשורה למבטח או של גורם אחר המספק למבטח שירותים שונים. אני מכהן כאקטואר ממונה או יועץ במספר חברות ביטוח, מהן כמה העוסקות בביטוח רכב חובה: אבנר, איילון חברה לביטוח בע"מ, אליהו – חברה לבטוח בע"מ, הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ, קרנית.

פרק ב' – היקף חוות הדעת האקטוארית

1 . נוסח פסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

- א. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השויתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח ולנתוני השנים הקודמות.
- ב. לא הסתמכתי בהערכתי על נתונים שהתקבלו ממקורות אחרים.
- ג. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות בענפים המפורטים להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.
- ד. לצורך חישוב השייר ביקשתי מהגורמים המוסמכים של המבטח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של המבטח. נמסר שלפול אין ביטוחי משנה ועל כן גורם זה לא נכנס להערכות.
- ה. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם העניינים הבאים:

1. ההפרשה שחושבה בגין עסקים נכנסים בביטוח חובה. לעניין זה, "עסקים נכנסים" כהגדרתם בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984.
2. נמסר לי כי לחברה אין ביטוחים משותפים שבהם מבטח אחר הוא המוביל.
3. לא נעשתה הפחתה בגין מתאם בין ענפים, משום שיש בחברה רק ענף אחד. החלק המכריע של התיק בענף זה הוא אופנועים.

פרופ' יהודה כהנא יעוץ אקטוארי ופיננסי

2. נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

סכום ההפרשות בביטוח חובה מורכב מ-

א. הפרשה לתביעות תלויות והוצאות הישירות הנובעות מהן לגבי ביטוח החובה (כולל הפרשה לתביעות שעליהן המבטח טרם קיבל דיווח (Reserve for Unpaid Losses and Unpaid Allocated Loss Adjustment Expenses). סכומי ההפרשה (חלק המאגר) הם כמפורט להלן:

ליום 31 בדצמבר 2009	
ברוטו ושייר	
1,549,006	תביעות תלויות
47,300	הוצאות עקיפות
	פחות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי
104,686	הוצאות רכישה נדחות אשר חושבה על ידי החברה
	סה"כ התחייבויות ביטוחיות המחושבות
<u>1,491,620</u>	לפי הערכה אקטוארית

אין ביטוח משנה ולכן הברוטו והשייר זהים. סכום זה כולל את חלק הפול בעתודות בגין שנות החיתום 1987-94, שהוערכו על ידי הפול בסך 603 אלפי ש"ח.

ס"ה העתודה המוחזקת בדוח הכספי של החברה היא 1,639,035 אלפי ש"ח.

ב. בנוסף, מאחר והחברה מחזיקה עתודה לפי הגבוה מבין אומדן החברה או האומדן האקטוארי, הרי שהעתודה המוחזקת בפועל (חלק הפול) גבוהה ב- 42,729 אלפי ש"ח מעל לעתודה הנ"ל.

ג. סכום זה לא כולל את סכום ההפרשה בגין השלמה לעודף מצטבר של הכנסות על הוצאות, כי אין לכך משמעות בפול.

ד. בגלל שינוי ההסכמים לגבי הוצאות רפואיות, בוצעה הפחתה של 18,000 אלפי ש"ח מהעתודה בגין 2009.

ה. הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב התביעות (Reserve for Unpaid Unallocated Loss Adjustment Expenses) בגין כל שנות החיתום מסתכמת, כאמור, ב- 47,300 אלפי ש"ח.

ו. פרמיית הביטוח בפול הינה נמוכה משמעותית מהיקף התביעות הצפוי. התמורה שהמבטח גובה אינה מכסה את תעריף הסיכון, העלות ליישוב תביעות וההוצאות הנלוות לביטוחים אלה. אומדן התביעות נותן ביטוי למלוא התביעות הצפויות בגין כל שנת חיתום, ועל כן אין צורך בהפרשה נוספת לפרמיה בחסר (Premium Deficiency Reserve).

ז. חישוב העתודות נעשה בהתחשב בכך שביטוח החובה הוא "ענף סטטיסטי".

ח. הובא לידיעתי כי לאחרונה הוגשה לחברה חוות דעת של אקטוארים מחו"ל, עבור יוני 2009. הערכותינו דומות.

פרופ' יהודה כהנא יעוץ אקטוארי ופיננסי

פרק ג' – חוות הדעת

אני מצהיר ומאשר כי בענף ביטוח רכב חובה -

1. הערכתי את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי:
  - א. הוראות חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א – 1981 והתקנות לפיו;
  - ב. הוראות והנחיות המפקח על הביטוח;
  - ג. כללים אקטואריים מקובלים.
2. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.
3. ההנחות והשיטות להערכת ההפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.
4. ההפרשות המפורטות בפרק ב', מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי רזרבה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות ובגין ההוצאות העקיפות ליישוב תביעות בביטוח רכב חובה (שהוא "ענף סטיסטי") כתוקפן ביום הדוח הכספי.

פרק ד' – הערות והבהרות:

1. לא נעשו שינויים מהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות בהשוואה להערכה האקטוארית השנתית הקודמת.
2. הפול אינו מחזיק תיק השקעות, ותיק הביטוח שלו הפסדי, לכן ראוי לחשב את העתודה על פי שער נכיון של 0%. אם הייתי משתמש בשער נכיון של 0.75% לרבעון (בקירוב 3% שנתי) היה הדבר מוריד את התחזית בכ- 6%.
3. העתודה חושבה על סמך משולש התביעות ששולמו בעבר (ערכים לא מצטברים). כל הנתונים הם במחירי סוף שנת 2009 (מדד בגין נובמבר 2009), כשהמידוד נעשה לפי מדדי המחירים לצרכן החודשיים. הגידול במדד במהלך השנה היה כ- 3.8%.
4. בביטוח חובה אין השתתפות עצמית ולכן לא נוכו סכומים בגין גורם זה. (החל מ- 2.11.08 הונהגה השתתפות עצמית, שעדין לא השפיעה על התיק). ביססנו את הניתוח עבור התקופה 1995-2009. אמצנו את הערכת הפול כי חלקו בעתודה בגין השנים 1987-1994 הוא כ 0.6 מיליון ₪ בלבד.
5. אומדני העתודות מתבססים על זיהוי התבנית הסמויה ב נתוני התשלומים השוטפים שבוצעו עד כה על פי המתודולוגיה של תכנת החישוב INTERACTIVE CLAIMS = ICRFS RESERVING AND MODELING SYSTEM. שיטה זו מקובלת בעולם האקטואריה ומחליפה שיטות מסורתיות. בעיקרון מדובר על ניתוח תשלומי התביעות לשם מציאת התבנית המתמטית הסמויה בנתונים. המודל מתחשב בשנת החית וס, בשנת התשלום ובפיגור בין מועד

פרופ' יהודה כהנא יעוץ אקטוארי ופיננסי

התאונה לבין מועד התשלום. התאמת המודל נעשית על פי בחינה דינמית של הסטיות הריבועיות בין התוצאות בפועל לבין התוצאה החזויה (שיטת הריבועים הפחותים). עיקרי הטכניקה הם מורכבים, ומחייבים ידע סטטיסטי ואקטוארי.

6. החיזוי האקטוארי פועל להבאת סך הסטיות (הריבועיות) בין המספרים בפועל לבין המספרים החזויים על ידי המודל למינימום. כתוצאה מכך נוצר קשר בין השינויים: התאמת החיזוי בנקודה מסויימת כלפי מעלה, מחייבת התאמת התחזית במקומות אחרים כלפי מטה. משום כך כשבוחנים את התחזיות הפרטניות לאורך זמן מתגלית תנודתיות בתחזית. המסקנה המתבקשת מכך היא שהחשיבות המירבית היא בכך שהחיזוי הכולל הוא נאות, **בעוד החלוקה הפנימית בין (רבעוני) ושנות החיתום היא משנית**. לדעתי המקצועית, כל עוד התנודות באומדן האולטימט מרבעון לרבעון הן מתונות, ובתחומי סטיות התקן המותרות, אין טעם לבצע את ההתאמות למעלה ולמטה, וראוי לעשותן רק לעיתים מרוחקות יותר, אם וכאשר מתבקשת התאמה משמעותית. אין משמעות לפרסום תוצאות ברמה הרבעונית.
7. אומדן ICRFS מביא באופן אוטומטי להערכת התביעות התלויות יחד עם התביעות שטרם דווחו. בנוסף לכך, האומדן כולל גם את התביעות הצפויות בגין "השנים הפתוחות".
8. כמו כן בוצע חישוב לפי שיטות מסורתיות (LINK RATIOS /CHAIN LADDER).
9. החברה משווה את תוצאות החישובים האקטואריים עם האומדנים הפרטניים של התביעות כפי שהוכנו במחלקת התביעות של החברה. לכל שנה נבחר המספר הגבוה מבין השניים (הערכת החברה או הערכת האקטואר). בחלק מהשנים החברה מחזיקה בפועל עתודות גבוהות מחישובי הדבר צפוי, משום שהאומדנים הפרטניים אינם מביאים בחשבון את סיכויי הזכיה במשפט.
10. לא חושבה עתודה אקטוארית נפרדת עבור גורמים כגון השינויים במדיניות המוסד לביטוח לאומי לגבי נפגעי תאונות דרכים שעשויים להיחשב גם כנפגעי עבודה, פס"ד בנוגע ל"שנים האבודות" ושינויי פסיקה אחרים, שינויי חקיקה פנסיוני, חוק ההסדרים במשק, התארכות כללית של תוחלות החיים בישראל וכיו"ב. גורמים אלה נכללים כבר מספר שנים בלוחות התשלומים של החברה, ולכן האומדנים האקטואריים אשר מתבססים על חיוץ (אקסטרפולציה) של מגמות או על מקדמי התפתחות בעצם כוללים אפקטים אלה. גורמים אלה מצאו ביטוי גם בהערכות הפרטניות של מחלקת התביעות של החברה, ומאחר והחברה מחזיקה עתודות לפי השיטות האקטואריות או האומדנים הפנימיים של החברה – הגבוה מבין השניים – ניתן לכך ביטוי מלא.
11. יתר על כן, על מנת למתן תנודתיות בהערכות האקטואריות משנה לשנה ביצענו החלקה מסוימת של אומדני סך התביעות השנתיים, ולהערכתנו העתודה כוללת עתודת בטחון מספקת. האומדנים האקטואריים מתייחסים ל**תוחלת** התביעות. בגלל האופי הסטוכסטי של תשלומי התביעות, יש אפשרות של סטיות סביב התוחלת.

פרופ' יהודה כהנא יעוץ אקטוארי ופיננסי

21. האומדן נעשה על פי תשלומים לפני ניכוי קיזוזים בגין חציה בין רכב קל וכבד , ולאחר מכן הופחת ממנו אומדן אקטוארי של ההחזרים שייגבו בקשר עם הסכמי החציה ("קל- כבד"). מאחר וחלק הארי של הביטוחים בפול הם אופנועים , עיקר הזרימה הכספית היא ממבטחי הרכב הכבד – לתוך הפול. להערכת החברה, הנתמכת גם על חיוץ אקטוארי (אקסטרפולציה), הגביה הצפויה בגין הסדרי קל –כבד היא בסדר גודל של 93 מיליון ₪ בגין כל שנת חיתום בין 2003-2007. לפי תיקון לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים , נקבע כי ההחזרים יעלו בצורה משמעותית (ל- 75%) מאז 1.6.08. לכן עבור שנת 2008 הכנסנו העלאה חלקית ועבור 2009 מדובר כבר בהחזר צפוי של 140 מיליון ₪.

31. היות ועיקר התיק הוא אופנועים, נעשו כל האומדנים על פי סך כל התיק כמקשה אחת. ערכנו גם אומדנים נפרדים לאופנועים, רכב פרטי ורכב אחר, אך הם חסרי משמעות אקטוארית לדעתנו. התיק הפרטי והתיק האחר הם מאד לא יציבים , ואין בידנו נתונים מפוצלים משמעותיים לכל אורך התקופה. בשנים 2005-9 מהווה תיק האופנועים כ- 92% מסכומי האולטימט ומסכומי העתודה האקטוארית. (ברוב שנות העבר היוו האופנועים למעלה מ- 95% מהתיק – הן מסכומי האולטימט והן מהעתודה).

! כהנא

14.3.10 פרופ' יהודה כהנא, אקטואר יעוץ

פרק ה'

פרטים נוספים

תקנה 21 : תשלומים לנושאי משרה בכירה – באלפי ₪

סה"כ	הפרשות לפיצויים, תגמולים והחזרי הוצאות	סה"כ משכורות ומענקים	תפקיד	
902	247	655	מנהל/ת	1.
484	131	353	מנהל/ת	2.
434	104	330	מנהל/ת	3.
394	90	304	מנהל/ת	4.
300	83	217	מנהל/ת	5.

תקנה 22 : שכר וטובות הנאה

בשנת 2009 שכר והוצאות נלוות למנכ"ל ולדירקטורים של החברה, הסתכמו בסך כולל של 1,359 אלפי ₪.

תקנה 24 : המחזיקים במניות

למאגר אין הון מניות. הון המניות המונפק של מנהל ההסדר הוא 18 ₪ המחולק ל- 18 מניות כל אחת בעלת ערך נקוב של 1 ₪ (כל מניה היא מסוג שונה והן מסומנות ממניה רגילה א' עד מניה יז' ומניה רגילה יט').

תקנה 25 : מען רשום

כתובת : אצ"ל 1 ראשל"צ.

טלפון : 03-9424300

פקס : 03-9519141

תקנה 26 : הדירקטורים בחברה (מנהל ההסדר- התאגיד)

שם :	אמיל וינשל ת.ז. 014650287
יליד :	1971
מען :	רח' הזית 13, מושב גן חיים
נתינות :	ישראלית
חברות בועדות הדירקטוריון :	לא
דח"צ :	לא
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין	כן
השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :	31.12.07
השכלה :	אקדמאית
התעסקותו בחמש השנים האחרונות :	משנה בכיר למנכ"ל, מנהל חטיבת עיסקי הביטוח, משנה למנכ"ל ומנהל חטיבת ביטוח כללי פרט ותביעות בחברת הראל ב.ס.ח. החברה הישראלית לביטוח אשראי, וריטס סוכנות לביטוח, יעלים סוכנות לביטוח.
תאגידיים בהם משמש כדירקטור :	לא
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא

שם : גד ארבל ת.ז. 007943319
יליד : 1948
מען : השלום 96 מבשרת ציון
נתינות : ישראלית
חברות בועדות הדירקטוריון : כן בוועדת ביקורת
דח"צ : כן
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין : לא
השנה בה החלה כהונתו כדירקטור : 1.1.08
השכלה : לא

התעסקותו בחמש השנים האחרונות : יועץ כלכלי פיננסי ודירקטור בחברות שונות
תאגידיים בהם משמש כדירקטור : בבנק דיסקונט לישראל בע"מ ויו"ר וועדת הביקורת עד 27.12.07, דירקטור ב -

Israel Discount Bank of New York
ודירקטור ב- Discount Bankcorp עד 31.8.08
דירקטור חיצוני וחבר ועדת השקעות בפסגות קרנות נאמנות, דירקטור של המסלול האקדמי של המכללה למינהל. דירקטור חיצוני באלרון תעשיה אלקטרונית בע"מ.
לא
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא

שם : מנחם הרפז ת.ז. 8396673
יליד : 1948
מען : דב גרונר 26 תל אביב
נתינות : ישראלית
חברות בועדות הדירקטוריון : לא
דח"צ : לא
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין : כן
השנה בה החלה כהונתו כדירקטור : 1.1.2006
השכלה : אקדמאית
התעסקותו בחמש השנים האחרונות : משנה למנהל הכללי ומנהל אגף ביטוח כללי במנורה
תאגידיים בהם משמש כדירקטור : מנורה חיתום בע"מ, שומרה חברה לביטוח בע"מ, סוכנויות ביטוח בבעלות שומרה, מנורה ניהול קופו"ג בע"מ, מנורה שירותי סוכנים בע"מ.

האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא

שם : אסף חגאי פריי ת.ז. 032342073
יליד : 1975
מען : קפלן 28 א' יהוד
נתינות : ישראלית + צרפתית
חברות בועדות הדירקטוריון : לא
דח"צ : לא
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין : כן
השנה בה החלה כהונתו כדירקטור : 31.12.07
השכלה : אקדמאית
התעסקותו בחמש השנים האחרונות : סמנכ"ל, מנהל תחום פרט בכלל חברה לביטוח בע"מ
תאגידיים בהם משמש כדירקטור : --
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא

סנדו מזור ת.ז. 068846682	שם :
1945	יליד :
ויצמן 19 תל אביב	מען :
ישראלית	נתינות :
כן בוועדת ביקורת	חברותו בוועדות הדירקטוריון :
כן	דח"צ :
לא	האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין
1.1.08	השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :
אקדמאית	השכלה :
שגריר ישראל ברומניה ויועץ לוגסטי ל- Eurom	התעסקותו בחמש השנים האחרונות :
Bank ברומניה	
לא	תאגידים בהם משמש כדירקטור :
לא	האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר
	בתאגיד :

שחר רון ת.ז. 027990480	שם :
1970	יליד :
יעקב מרידור 8 תל אביב	מען :
ישראלית	נתינות :
כן בוועדת ביקורת	חברותו בוועדות הדירקטוריון :
לא	דח"צ :
כן	האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין
1.1.07. יסיים את כהונתו ב- 1.4.10.	השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :
אקדמאית	השכלה :
מנהל הסיכונים ואקטואר ראשי בביטוח כללי	התעסקותו בחמש השנים האחרונות :
באליהו חברה לביטוח בע"מ	
--	תאגידים בהם משמש כדירקטור :
לא	האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר
	בתאגיד :

תקנה 26(א'): נושאי משרה בכירה של התאגיד

יעקב אלחדיף ת.ז. 005537493	שם :
1942	יליד :
מנכ"ל	התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :
אין	התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו :
לא	האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
אקדמאית	השכלה :
מנכ"ל התאגיד	ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות
2002	השנה בה החלה כהונתו :
אהוד גלבר ת.ז. 057272718	שם :
1962	יליד :
מנהל מחלקת מערכות מידע	התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :
אין	התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו :
לא	האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
אקדמאית	השכלה :
מנכ"ל חברת סיגמא מערכות ניהול.	ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות
2008.	השנה בה החלה כהונתו :
טובה סמנה ת.ז. 063238851	שם :
1949	ילידת :
מנהלת מחלקת פוליסות	התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד :
אין	התפקיד שהיא ממלאת בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו :
לא	האם היא בת-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
תיכונית + קורסים שונים	השכלה :
מנהלת מחלקת פוליסות בתאגיד	ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות
2002	השנה בה החלה כהונתה :

שם : אילנה שינדלר ת.ז. 056497985
ילידת : 1960
התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד : מנהל מחלקת תביעות
התפקיד שהיא ממלאת בחברת בת של התאגיד או בבעל : אין
עניין בו :
האם היא בת-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא
השכלה : אקדמאית
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות : מנהלת מחלקת תביעות בתאגיד
השנה בה החלה כהונתה : 2002

שם : רחל שריר ת.ז. 065264160
ילידת : 1948
התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד : חשבת
התפקיד שהיא ממלאת בחברת בת של התאגיד או בבעל : אין
עניין בו :
האם היא בת-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא
השכלה : ראית חשבון-3 שנים + סדנאות
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות : חשבת בתאגיד
השנה בה החלה כהונתה : 2002

שם : גלי גנה ת.ז. 059674770
יליד : 1965
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד : מבקר פנימי
התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל : אין
עניין בו :
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא
השכלה : אקדמאית
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות : רו"ח עצמאי, שותף במשרד רואי חשבון
רוזנבלום הולצמן
השנה בה החלה כהונתו : 2003

תקנה 27 : רואי חשבון של החברה

קוסט פורר גבאי את קסירר
עמינדב 3 תל אביב

תקנה 28 : שינויים בתזכיר או בתקנון

אין שינויים.

תקנה 29 : המלצות והחלטות הדירקטוריון

אישור פוליסת אחריות דירקטורים ונושאי משרה באמצעות כלל חברה לביטוח. גבולות האחריות – 15 מליון דולר לתביעה ולסה"כ תביעות בתקופת הביטוח. בנוסף – 3 מליון דולר בגין הוצאות משפטיות.

שמות החותמים ותפקידם :

אמיל וינשל- יו"ר מועצת המנהלים
יעקב אלחדיף – מנכ"ל

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

23.3.10

פרק ו'

**התאגיד המנהל של המאגר לביטוח
רכב חובה ("הפול") בע"מ**

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2009

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפוליס" בע"מ

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2009

תוכן העניינים

<u>דף</u>	
2	דוח רואה החשבון המבקר
3	מאזנים
4	דוחות על הרווח הכולל
5	דוחות על השינויים בהון
6	דוחות על תזרימי המזומנים
7-18	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר

לבעלי המניות של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

ביקרנו את המאזנים המצורפים של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר, 2009 ו-2008 ואת הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון ואת הדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2009, 2008 ו-2007. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר, 2009 ו-2008 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2009, 2008 ו-2007, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

ליום 31 בדצמבר		באור	
2008	2009		
אלפי ש"ח			
<u>נכסים שוטפים</u>			
1,828	1,102	3	המאגר הישראלי לביטוח רכב שיווי - הפול
-	300		נכסי מסים שוטפים
145	54	4	חייבים ויתרות חובה
<u>1,973</u>	<u>1,456</u>		
<u>נכסים בלתי שוטפים</u>			
1,105	1,431	5	רכוש קבוע, נטו
827	1,146	6	נכסים בלתי מוחשיים
360	310	11	מסים נדחים
<u>2,292</u>	<u>2,887</u>		
-	426	9	נכסים בשל הטבות לעובדים, נטו
<u>4,265</u>	<u>4,769</u>		
<u>התחייבויות שוטפות</u>			
1,200	1,200	7	פקדונות של חברות ביטוח
69	-		מסים לשלם
2,948	3,568	8	זכאים ויתרות זכות
<u>4,217</u>	<u>4,768</u>		
<u>התחייבויות לזמן ארוך</u>			
47	-	9	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
		10	הון
1	1		הון מניות
-	-		עודפים
<u>1</u>	<u>1</u>		
<u>4,265</u>	<u>4,769</u>		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

23 במרס, 2010

תאריך אישור הדוחות הכספיים

רחל שריר
חשבת

יעקב אלחדיף
מנכ"ל

אמיל וינשל
יו"ר הדירקטוריון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2007	2008	2009		
אלפי ש"ח				
16,556	17,587	17,607	(א)1	דמי ניהול מהמאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול
16,318	17,454	17,552		הוצאות הנהלה וכלליות
238	133	55		רווח מפעולות
-	-	5		הוצאות מימון
5	8	-		הכנסות מימון
243	141	50		רווח לפני מסים על ההכנסה
243	141	50	11	מסים על ההכנסה
-	-	-		רווח נקי
-	-	-		רווח כולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סך-הכל	עודפים אלפי ש"ח	הון מניות	
(* 1)	-	(* 1)	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2007</u>
-	-	-	רווח נקי
(* 1)	-	(* 1)	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2007</u>
-	-	-	רווח נקי
(* 1)	-	(* 1)	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2008</u>
-	-	-	רווח נקי
<u>(* 1)</u>	<u>-</u>	<u>(* 1)</u>	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2009</u>

(* מייצג סכום הנמוך מ- 1 אלפי ש"ח.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2007	2008	2009	
אלפי ש"ח			
626	1,183	1,435	(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
(398)	(385)	(735)	רכישת נכסים בלתי מוחשיים
(228)	(798)	(700)	רכישת נכסים קבועים
(626)	(1,183)	(1,435)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
-	-	-	<u>שינוי במזומנים ושווי מזומנים</u>
-	-	-	<u>יתרת מזומנים לתחילת השנה</u>
-	-	-	<u>יתרת מזומנים לסוף השנה</u>
			(א) <u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
-	-	-	רווח נקי
			פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים :
			פחת והפחתות :
201	298	374	רכוש קבוע
363	391	416	נכסים בלתי מוחשיים
243	141	50	מסים על ההכנסה
			שינוי בסעיפים מאזניים אחרים :
(132)	(38)	726	ירידה (עלייה) במאגר הישראלי לביטוח רכב שיווי - הפול
(292)	216	91	ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה
488	319	620	עלייה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות
-	47	(473)	שינוי בהתחייבויות (בנכסים) בשל הטבות לעובדים, נטו
871	1,374	1,804	
			מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור :
5	-	-	ריבית שהתקבלה
-	-	(5)	ריבית ששולמה
(354)	(274)	(364)	מסים ששולמו
104	83	-	מסים שהתקבלו
(245)	(191)	(369)	
626	1,183	1,435	תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

א. החברה הוקמה כחברה פרטית מוגבלת במני ות והחלה בפעילותה ביום 1 בינואר, 2002. החברה פועלת כמנהלת הסדר הביטוח השיווי כמשמעותו בתקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיווי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א-2001 (להלן - תקנות הביטוח השיווי). החברה מנהלת את המאגר הישראלי לביטוח רכב שיווי - הפול (להלן - הפול) שניהל לפני תחילתן של תקנות הביטוח השיווי את הביטוח המשותף למשתמשים ברכב מנועי שלא השיגו כיסוי ביטוחי באופן ישיר בחברת ביטוח.

בתמורה לניהול הפול מקבלת החברה דמי ניהול לכיסוי כל הוצאותיה.

ב. בעלי המניות של החברה הינם כל חברות הביטוח בארץ המבטחות רכב חובה ושיעור החזקת כל אחד מהם נקבע לפי חלקן בשוק, כאמור בבאור 10.

ג. הגדרות

בדוחות הכספיים אלה:

- החברה - התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ.
- צדדים קשורים - כהגדרתם ב- IAS 24.
- מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות .

מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלו ערוכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - תקני IFRS). תקנים אלו כוללים:

1. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).
2. תקני חשבונאות בינלאומיים (IAS).
3. הבהרות לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRIC) ולתקני חשבונאות בינלאומיים (SIC).

מדיניות חשבונאית עקבית ויישום לראשונה של תקני IFRS

המדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים יושמה באופן עקבי בכל התקופות המוצגות.

שינויים במדיניות החשבונאית לאור יישום תקנים חדשים

IAS 1 (מתוקן) - הצגת דוחות כספיים

בהתאם לתיקון ל- IAS 1 נדרש להציג גם דוח נוסף, נפרד "דוחות על הרווח הכולל" ובו יוצגו, מלבד סכום הרווח הנקי הנלקח מדוח רווח והפסד, כל הפריטים אשר נזקפו בתקופת הדיווח להון ושאין נובעים מעסקאות עם בעלי המניות כבעלי מניות (רווח (הפסד) כולל אחר). לחילופין, ניתן להציג את פריטי הרווח הכולל האחר יחד עם פריטי דוח רווח והפסד בדוח אחד שיקרא "דוח על הרווח הכולל" שיבוא במקום דוח רווח והפסד. פריטים שנזקפו להון אשר נובעים מעסקאות עם בעלי המניות כבעלי מניות (כגון הנפקות הון, חלוקת דיבידנד וכדומה) יוצגו בדוח על השינויים בהון, כמו גם שורת הסיכום שתועבר מהדוח על הרווח הכולל.

החברה בחרה להציג פריטי רווח והפסד ופריטי רווח כולל אחר בדוח אחד.

התיקון מיושם החל מיום 1 בינואר, 2009 תוך יישומו למפרע במספרי השוואה.

באור 2: -

עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להפעיל שיקול דעת ולהסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודא ות לתאריך המאזן ואומדנים שחשבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים והנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנת הדיווח הבאה:

- נכסי מסים נדחים

נכסי מסים נדחים מוכרים בגין הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים, שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש שיקול דעת של ההנהלה על מנת לקבוע את סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי, סכום ההכנסה החייבת במס הצפויה ומקורה. ראה מידע נוסף בסעיף ט' להלן.

- הטבות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

התחייבות בגין תוכניות הטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבות כרוכה בקביעת הנחות בין השאר לגבי שיעורי היוון, שיעורי תשואה צפויים על נכסים, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. קיימת אי ודאות מהותית בגין אומדנים אלו בשל היות התוכניות לזמן ארוך. ראה מידע נוסף בבאור 9.

ג. מטבע הפעילות

הדוחות הכספיים מוצגים בשקלים, מטבע הפעילות של החברה.

ד. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים נחשבים השקעות שנזילותן גבוהה, הכוללות פקדונות בתאגידים בנק איים לזמן קצר אשר אינם מוגבלים בשעבוד, שתקופתם המקורית אינה עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה או שעולה על שלושה חודשים אך הם ניתנים למשיכה מיידית ללא קנס, ומהווים חלק מניהול המזומנים של החברה.

ה. רכוש קבוע

פריטי הרכוש הקבוע מוצגים לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי פחת שנצבר ואינם כוללים הוצאות לצורך תחזוקה שוטפת.

הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים על בסיס שיטת הקו הישר לאורך תקופת החיים השימושיים בנכס, כדלקמן:

%	
25-33	מחשבים
7-15	ציוד משרדי
6	ריהוט משרדי
10	שיפורים במושכר

שיפורים במושכר מופחתים לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות או בהתאם לתקופת החיים המשוערת של הנכסים, לפי הקצר שבהם.

ערך השייר ואורך החיים השימושיים של כל נכס נבחנים לפחות בכל סוף שנה והשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן-ולהבא. לגבי בחינת ירידת ערך של רכוש קבוע, ראה סעיף ז' להלן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. נכסים בלתי מוחשיים

על-פי הערכת ההנהלה, לנכסים הבלתי מוחשיים אורך חיים מוגדר. הנכסים מופחתים על פני אורך החיים הכלכליים השימושיים שלהם על בסיס שיטת הקו הישר ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על כך שקיימת ירידת ערך. תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי עם אורך חיים שימושי מוגדר נבחנות לפחות בכל סוף שנה. שינויים באורך החיים השימושי או בדפוס הצריכה הצפוי של ההטבות הכלכליות הצפויות לנבוע מהנכס מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. הוצאות ההפחתה בגין נכסים בלתי מוחשיים עם אורך חיים שימושי מוגדר נזקפות לדוח על הרווח הכולל.

אורך החיים השימושיים של הנכסים הבלתי מוחשיים הוא כדלקמן:

שנים	תוכנות מחשב
3-4	

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רשיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

2. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים

החברה בוחנת במידת הצורך ירידת ערך בשווי הפקסני של נכסים לא פיננסיים (רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים), כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהשווי הפקסני אינו בר-השבה.

3. נכסים / התחייבויות בשל הטבות לעובדים

בחברה קיימות מספר תוכניות הטבה לעובדים.

1. הטבות לעובדים לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר כוללות משכורות, ימי חופשה, הבראה ותשלומים לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאה עם מתן השירותים.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

התוכניות ממומנות בדרך כלל על ידי הפקדות לחברות ביטוח ו/או קרנות פנסיה והן מסווגות כתוכניות הטבה מוגדרת.

החברה מפעילה תוכנית הטבה מוגדרת בגין תשלום פיצויים בהתאם לחוק פיצויי פיטורין. לפי החוק זכאים עובדים לקבל פיצויים עם פיטוריהם או עם פרישתם. ההתחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד מוצגת לפי שיטת שווי אקטוארי של יחידת הזכאות החזויה. החישוב האקטוארי מביא בחשבון עליות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים, וזאת על בסיס הערכה של עיתוי התשלום. הסכומים מוצגים על בסיס היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לפי שיעורי הריבית של אגרות חוב ממשלתיות, אשר מועד פרעון קרוב לתקופת ההתחייבות המתייחסות לפיצויי הפרישה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. נכסים / התחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

2. הטבות לאחר סיום העסקה (המשך)

החברה מפקידה כספים בגין התחייבויותיה לתשלום פיצויים לעובדיה באופן שוטף בקרנות פנסיה וחברות ביטוח (להלן - נכסי התוכנית).
רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים לדוח על הרווח הכולל בתקופת היווצרותם.

ט. מסים על ההכנסה

מסים על ההכנסה בדוח על הרווח הכולל כוללים מסים שוטפים ומסים נדחים . תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לדוח על הרווח הכולל.

1. מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך המאזן, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מסים נדחים

מסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הס כומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס, למעט מספר מצומצם של חריגים.
יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר מסים אלה ייזקפו לדוח על הרווח הכולל בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך המאזן. סכום המסים הנדחים בדוח רווח והפסד מבטא את השינויים ביתרות הנ"ל בתקופת הדוח.
נכסי מסים נדחים מוצגים במאזן כנכסים בלתי שוטפים. מסים נדחים מקוזזים אם קיימת זכות חוקית בת אחיפה המאפשרת קיזוז מס כנגד התחייבות מס שוטף.

באור 3: - המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול

חשבון שוטף בגין דמי הניהול של חודש דצמבר.

באור 4: - חייבים ויתרות חובה

31 בדצמבר	
2008	2009
אלפי ש"ח	
100	-
42	51
3	3
145	54

הוצאות מראש
פקדון
אחרים

באור 5: - רכוש קבוע

הרכב ותנועה:

שנת 2009

סה"כ	שיפורים במושכר	ריהוט וציוד משרדי	מחשבים
------	-------------------	----------------------	--------

אלפי ש"ח

עלות

1,899	252	470	1,177
700	143	126	431
2,599	395	596	1,608

יתרה ליום 1 בינואר, 2009
רכישות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2009

פחת שנצבר

794	18	176	600
374	27	42	305
1,168	45	218	905
1,431	350	378	703

יתרה ליום 1 בינואר, 2009
פחת השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2009

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2009

שנת 2008

סה"כ	שיפורים במושכר	ריהוט וציוד משרדי	מחשבים
------	-------------------	----------------------	--------

אלפי ש"ח

עלות

2,226	-	328	1,898
798	252	142	404
(1,125)	-	-	(1,125)
1,899	252	470	1,177

יתרה ליום 1 בינואר, 2008
רכישות השנה
גריעות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2008

פחת שנצבר

1,621	-	137	1,484
298	18	39	241
(1,125)	-	-	(1,125)
794	18	176	600
1,105	234	294	577

יתרה ליום 1 בינואר, 2008
פחת השנה
גריעות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2008

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2008

באור 6: -

נכסים בלתי מוחשיים

בגין תוכנה - להלן התנועה:

שנת 2009

אלפי ש"ח
2,083
735
<u>2,818</u>

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 2009
רכישות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2009

פחת שנצבר

יתרה ליום 1 בינואר, 2009
פחת השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2009

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2009

שנת 2008

אלפי ש"ח
3,219
385
<u>(1,521)</u>
<u>2,083</u>

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 2008
רכישות השנה
גריעות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2008

פחת שנצבר

יתרה ליום 1 בינואר, 2008
פחת השנה
גריעות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2008

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2008

2,386
391
<u>(1,521)</u>
<u>1,256</u>
<u>827</u>

באור 7: -

פקדונות של חברות ביטוח

הפקדונות נתקבלו מחברות הביטוח לצורך מימון רכישת רכוש קבוע. הפקדונות אינם צמודים ואינם נושאים ריבית.

באור 8: - זכאים ויתרות זכות

31 בדצמבר		
2008	2009	
אלפי ש"ח		
630	1,033	ספקים ונותני שירותים
696	882	הוצאות לשלם
845	891	עובדים בגין שכר
407	268	מוסדות בגין שכר ואחרים
370	494	הפרשה לחופשה
<u>2,948</u>	<u>3,568</u>	

באור 9: - נכסים / התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר והטבות לאחר סיום העסקה.

א. הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה כמתואר להלן. התחייבות החברה בשל כך מטופלת כהטבה לאחר סיום העסקה. חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד ותקופת העסקתו אשר יוצרים את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית הטבה מוגדרת, כמפורט להלן.

ב. תוכניות הטבה מוגדרת

תשלומי הפיצויים מטופלים על ידי החברה כתוכנית הטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה החברה מפקידה סכומים בפוליסות ביטוח מתאימות.

1. נכסי (התחייבויות) התוכנית, נטו

31 בדצמבר		
2008	2009	
אלפי ש"ח		
(2,222)	(2,721)	התחייבויות בגין תוכנית הטבה מוגדרת
<u>2,175</u>	<u>3,147</u>	שווי הוגן של נכסי התוכנית
<u>(47)</u>	<u>426</u>	סה"כ נכסים (התחייבויות), נטו

2. הוצאות שנזקפו לדוח על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2007	2008	2009	
אלפי ש"ח			
395	263	474	עלות שירות שוטף
84	110	97	הוצאות הריבית בגין ההתחייבות להטבות
(43)	(74)	(57)	תשואה צפויה על נכסי התוכנית
125	285	(488)	הפסד (רווח) אקטוארי, נטו שהוכר השנה
<u>561</u>	<u>584</u>	<u>26</u>	סך הוצאות בגין הטבות לעובדים
<u>98</u>	<u>(173)</u>	<u>529</u>	תשואה בפועל על נכסי התוכנית

באור 9: - התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

ב. תוכניות הטבה מוגדרת (המשך)

3. השינויים בערך הנוכחי של ההתחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת

2007	2008	2009	
	אלפי ש"ח		
1,620	1,982	2,222	יתרה ליום 1 בינואר
84	110	97	הוצאות הריבית
395	263	474	עלות שירות שוטף
(229)	(171)	(56)	הטבות ששולמו
112	38	(16)	רווח (הפסד) אקטוארי, נטו
<u>1,982</u>	<u>2,222</u>	<u>2,721</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר

4. נכסי התוכנית

(א) נכסי התוכנית

נכסי התוכנית כוללים נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות לעובד לזמן ארוך וכן פוליסות ביטוח מתאימות.

(ב) התנועה בשווי ההוגן של נכסי התוכנית

2007	2008	2009	
	אלפי ש"ח		
1,656	1,982	2,175	יתרה ליום 1 בינואר
43	74	57	תשואה צפויה
474	528	490	הפקדות לתוכנית על ידי המעביד
(178)	(162)	(47)	הטבות ששולמו
(13)	(247)	472	רווח (הפסד) אקטוארי, נטו
<u>1,982</u>	<u>2,175</u>	<u>3,147</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר

5. ההנחות העיקריות בקביעת ההתחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת

2007	2008	2009	
	%		
<u>3.46</u>	<u>2.80</u>	<u>2.41</u>	שיעור היוון ריאלי
<u>4.09</u>	<u>3.48</u>	<u>2.80</u>	שיעור תשואה ריאלית הצפוי על נכסי התוכנית
<u>3.00</u>	<u>3.00</u>	<u>3.00</u>	שיעור עליית שכר ריאלית צפויה

באור 10: - הון המניות

ההרכב:

31 בדצמבר, 2009 ו- 2008	
מונפק	רשום
ונפרע	מספר מניות
18	50

מניות בנות 1 ש"ח ע.נ.

הון המניות הרשום של החברה הינו 50 ש"ח המחולקים ל-50 מניות בנות 1 ש"ח כל אחת כאשר כל מניה הינה מסוג שונה: ממניה רגילה א' עד מניה רגילה נ'. הזכויות שתקנה כל מניה לבעליה, שהינם כל חברות הביטוח בישראל העוסקות בביטוח רכב חובה, ישתנו בכל שנה קלנדרית ויהיו לפי הממוצע החשבונאי השנתי של שיעור החזקת כל חברה כאמור בביטוח השיורי בשלוש השנים האחרונות שקדמו לשנה לגביה מחושבות הזכויות וזאת כפי שנקבע בתקנות הביטוח השיורי.

באור 11: - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה

1. כללי

1. החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 (להלן – החוק)

על החברה חל, עד לתום שנת 2007, החוק האמור. על-פי החוק, נמדדו התוצאות לצורכי מס כשהן מותאמות לשינויים במדד.

בחודש פברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק שקבע כי תחולתו של חוק התיאומים תסתיים בשנת המס 2007, ומשנת המס 2008 לא יחולו עוד הוראות החוק, למעט הוראות המעבר שמטרתן למנוע עיוותים בחישובי המס. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד המחירים לצרכן בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. התיקון לחוק כולל בין היתר את ביטול התוספת והניכוי ב של אינפלציה והניכוי הנוסף בשל פחת החל משנת 2008.

3. תיקון חוק מס ערך מוסף

בהמשך לתיקון כאמור בסעיף א' 2 לעיל, תוקן גם חוק מע"מ (תיקון מספר 35) ונקבע שבחישוב מס הרווח החל על מוסדות כספיים, יותרו בניכוי החל משנת המס 2009 מלוא תשלומי מס השכר ששולמו. בשנת המס 2008 יותרו בניכוי מחצית מתשלומי מס השכר ששולמו בגין אותה שנה. בנוסף, מס השכר ישולם החל משנת המס 2009 גם על חלק המעביד בביטוח לאומי. בשנת המס 2008 ישולם מס השכר על מחצית מחלק המעביד בביטוח לאומי.

באור 11: - מסים על ההכנסה (המשך)

ב. שיעורי המס החלים על הכנסות החברה

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה, מורכב ממס חברות וממס רווח.
2. בהתאם לצווי מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (הוראת שעה), התשס"ט-2009 שאישרה הכנסת בחודשים יוני ודצמבר 2009 יעמוד שיעור מס הרווח החל על מוסדות כספיים כדלהלן:
  - 16.5% - החל מיום 1 ביולי, 2009 ועד ליום 31 בדצמבר, 2009.
  - 16.0% - בשנת 2010.
  - 15.5% - החל מיום 1 בינואר, 2011.
3. בחודש יולי 2009 התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 אשר קובע, בין היתר, הפחתה הדרגתית נוספת של שיעור מס חברות ושיעור מס רווח הון ריאלי בישראל החל משנת 2011.

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה:

שנה	שעור מס		שעור מס כולל במוסדות כספיים
	חברות	שעור מס רווח %	
2009	26	16.0 (*)	36.21
2010	25	16.0	35.34
2011	24	15.5	34.20
2012	23	15.5	33.33
2013	22	15.5	32.47
2014	21	15.5	31.60
2015	20	15.5	30.74
2016 ואילך	18	15.5	29.00

(* שעור מס משוקלל).

ג. הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים אחרים

לחברה הפסדים עסקיים לצורכי מס המועברים לשנה הבאה ומסתכמים ליום 31 בדצמבר, 2009 לסך של כ- 213 אלפי ש"ח. בגין יתרות אלה ובגין הפרשים זמניים אחרים הניתנים לניכוי נרשמו בדוחות הכספיים נכסי מסים נדחים בסך של כ-310 אלפי ש"ח.

ד. מסים נדחים

הרכב:

31 בדצמבר	
2008	2009
אלפי ש"ח	
360	260
-	50
<u>360</u>	<u>310</u>

נכסי מסים נדחים
בגין הטבות לעובדים, נטו
בגין הפסדים מועברים לצורכי מס

באור 11: - מסים על ההכנסה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2007	2008	2009	
אלפי ש"ח			
			ה. ההרכב:
244	352	-	מסים שוטפים
(1)	(211)	50	מסים נדחים
<u>243</u>	<u>141</u>	<u>50</u>	מסים על ההכנסה
			ו. תנועה במסים הנדחים:
148	149	360	יתרה לתחילת השנה
1	211	(50)	סכומים שנזקפו לדוחות על הרווח הכולל
<u>149</u>	<u>360</u>	<u>310</u>	יתרה לסוף השנה

ז. התאמה בין סכום המס התיאורטי שהיה חל אילו הרווח מפעולות שוטפות היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל על החברה לבין הפרשה למסים, כפי שנזקפה בדוח על הרווח הכולל:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2007	2008	2009	
אלפי ש"ח			
<u>243</u>	<u>141</u>	<u>50</u>	רווח לפני מסים על ההכנסה
<u>38.53%</u>	<u>36.80%</u>	<u>36.21%</u>	שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים (ראה סעיף ב' לעיל)
94	52	18	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי הכולל
			מס בגין:
-	-	25	עדכון יתרות מסים נדחים בגין שינויים בשיעורי המס
18	20	10	הוצאות לא מוכרות
123	67	-	מס רווח על מס שכר
8	2	(3)	הפרשים במדידת נכסים והתחייבויות לצרכי מס
<u>243</u>	<u>141</u>	<u>50</u>	מסים על ההכנסה

ח. לחברה שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2005.

באור 12:- התקשרויות

1. החברה שכרה מבנה משרדים בראשון לציון עד ליום 1 באפריל, 2008. בחודש פברואר, 2008 התקשרה החברה בהסכם לשכירת מבנה משרדים חדש בראשון לציון. ההסכם נחתם לתקופה של 5 שנים החל ממועד תחילת השכירות. כמו כן, ניתנה לחברה אופציה להארכת תקופת ההסכם ב-5 שנים נוספות. בתמורה משלמת החברה שכר דירה שנתי בסך של כ-365 אלפי ש"ח צמוד למדד.
2. לחברה הסכם מסגרת בקשר להתקשרות לשכירות התפעולית של צי הרכב שלה. היקף ההתקשרות החודשי נכון ליום 31 בדצמבר, 2009 עומד על כ-17 אלפי ש"ח ליתרת תקופה ממוצעת של כשנתיים.
